

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA KOŠICE
2016 - 2020 (2025)
aktualizácia december 2019**

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. VŠEOBECNÁ ČASŤ	7
2.1. Východiská pre vypracovanie komunitného plánu	7
2.2. Vízia mesta Košice 2025	8
2.3. Ciele a priority Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Košice	9
3. ANALYTICKÁ ČASŤ	11
3.1. Demografická štruktúra a prognózy	11
3.2. Existujúce sociálne služby na území mesta Košice	14
3.3. Financovanie sociálnych služieb	24
3.4. SWOT analýza	29
4. STRATEGICKÁ ČASŤ	32
4.1. Všeobecné východiská pre definovanie cieľov a opatrení	32
4.2. Analytické východiská pre definovanie cieľov a opatrení	33
4.3. Ciele a opatrenia	34
5. REALIZAČNÁ ČASŤ	45
5.1. Základné východiská pre realizáciu	45
5.2. Prehľad projektových zámerov pre roky 2016 – 2018	46
6. ZÁVER	52
7. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	53
8. PRÍLOHA 1– ZOZNAM POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V KOŠICIACH ..	54
9. PRÍLOHA 2 – PLÁN POTRIEB NA ROK 2020	63
10. PRÍLOHA 3 – ORIENTAČNÝ NÁVRH LOKALÍT	65

1. ÚVOD

Nástrojom na riadenie rozvoja mesta sú tri hlavné vzájomne súvisiace dokumenty a to Program rozvoja mesta, Územný plán mesta i Programový rozpočet mesta. Pre plánovanie rozvoja v oblasti sociálnych služieb je to **Komunitný plán sociálnych služieb**, ktorý vychádza z cieľov Programu rozvoja mesta, ktoré ďalej konkretizuje a rozpracováva.

Program rozvoja mesta Košice pre obdobie rokov **2015 – 2020**, výhľadovo do roku **2025** (ďalej aj PRM) je :

- základným rozvojovým dokumentom mesta a je vypracovaný v súlade so Zákonom o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. v znení Zákona č. 309/2014 Z.z.¹,
- strednodobý rozvojový dokument, ktorý:
  - o využíva potenciál, reálne príležitosti, berie do úvahy vonkajšie trendy a ohrozenia a navrhuje riešenia prioritných problémov a potrieb pre rozvoj mesta,
  - o vychádza a je v súlade so záväznou časťou platného územného plánu mesta v čase jeho spracovávaní,
  - o definovaním implementačného mechanizmu je flexibilným dokumentom schopným reagovať na zmeny a podnety,
  - o berie do úvahy širšie okolie mesta Košice,
- pripravený na začiatku programovacieho obdobia EÚ 2014 - 2020 a v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja je jednou z podmienok pre možnosti čerpania finančných prostriedkov štrukturálnych fondov,
- spracovaný súbežne a vo vzájomnom prepojení s Integrovanou územnou stratégiou udržateľného mestského rozvoja mesta Košice, ktorá je implementačným dokumentom mesta Košice a jeho funkčnej oblasti (spolu s ďalšími 30timi obcami) pre možnosť čerpania finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP).

Na Program rozvoja mesta (základný rozvojový dokument) by mali nadviazať odvetvové rozvojové dokumenty, ktoré detailne rozpracovávajú podmienky, plánovanie a konkrétne aktivity potrebné pre zabezpečenie rozvoja v jednotlivých oblastiach (napr. doprava, školstvo, kultúra a pod.) Pre oblasť sociálnych vecí je takým dokumentom Komunitný plán sociálnych služieb.

---

¹ Podľa § 5 Zák. č. 309/2014 Z.z sa podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa:

- a. Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „národná stratégia“),
- b. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len „program rozvoja vyššieho územného celku“),
- c. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/mesta (ďalej len „program rozvoja obce/mesta“),
- d. Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí (ďalej len „spoločný program rozvoja obcí“).

Komunitný plán mesta Košice - Výraz „*komunitný plán*“ vznikol spojením slov *komunita* a *plánovanie*. **Komunita** je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nie len k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú. **Títo ľudia si vytvárajú svoj vlastný plán rozvoja v oblasti sociálnych služieb.** **Komunitné plánovanie** je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá na komunitnej úrovni, pretože výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Vytvára príležitosť pre zapojenie všetkých, ktorých sa daná oblasť týka a majú záujem sa angažovať. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách) uvádza:

v § 82

„Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- (1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
- (2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- (3) Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.“

v § 83

„Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- (1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci
  - a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
  - b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- (2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.
- (3) Vyšší územný celok vypracúva a schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb na základ národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom územnom obvode.
- (4) Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.
- (5) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä
  - a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
  - b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
  - c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
  - e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
  - f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.
- (6) Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.“

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta/obce;
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín;
- opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).

Hlavné princípy komunitného plánovania:

- **partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor;
- **zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov daného územného celku, je nutné hľadať rôzne metódy a formy oslovenia a zapojenia tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa miestnej časti, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti...). Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný;
- **hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – nie je možné zabúdať na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na význam práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci/meste;
- **práca s informáciami** – je nevyhnutné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií verejnosti. Ak budú informácie pravidelne odovzdávané, bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety. Je dôležité stanoviť, ako bude možné vznášať pripomienky a ako sa bude s pripomienkami nakladať;
- **priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument** – komunitné plánovanie nerobia experti. Proces komunitného plánovania znamená vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych ľudí. Tento proces umožňuje, aby navrhnutý systém sociálnych služieb bol jedinečný a neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom. To nevyklučuje, aby proces komunitného plánovania bol profesionálne facilitovaný a výsledný dokument – komunitný plán – napísala poverená skupina alebo objednaný odborník;
- **zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** – dobre fungujúca spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatných účastníkov komunitného plánovania. Prehĺbenie spolupráce medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb;
- **kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

Zásady pri spracovávaní komunitného plánu:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí žijú v obci/meste a ktorých sa služby týkajú;
- všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu musia byť previazané;
- skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za žiaduce a musí byť dôležitou súčasťou miestnej politiky;

- priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb.

Dobre spracovaný komunitný plán:

- je výsledkom vyjednávania medzi všetkými účastníkmi procesu;
- je naplňovaný v rámci širokého partnerstva v komunite;
- zodpovedá miestnym podmienkam a potrebám;
- stanoví krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb;
- mapuje všetky verejné, súkromné aj dobrovoľné subjekty z hľadiska aktivít, ktoré smerujú k naplneniu vytýčených cieľov;
- obsahuje systém sledovania a hodnotenia postupu a priebežného informovania verejnosti.

(Zdroj: *Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb*, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004)

2. VŠEOBECNÁ ČASŤ

V tejto časti popisujeme teoretické východiská, ktorými sú platné rozvojové dokumenty pre oblasť sociálnych vecí prijaté na národnej, krajskej a mestskej úrovni a ciele komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb. Dobre nastavené ciele sú základným predpokladom pre naplnenie vízie v roku 2025.

2.1. Východiská pre vypracovanie Komunitného plánu

Ako sme uviedli v úvodnej časti dokumentu **základným východiskom** pre jeho vypracovanie je:

- **Program rozvoja mesta Košice**, ktorý je základným rozvojovým dokumentom mesta,
- ale aj dokument s názvom **Integrovaná územná stratégia udržiateľného rozvoja mestskej funkčnej oblasti mesta Košice**, existencia ktorej je podmienkou pre čerpanie zdrojov Integrovaného regionálneho operačného programu.

Odborná obsahová náplň Komunitného plánu vychádza zo základných odvetvových dokumentov schválených na národnej a regionálnej úrovni, ktorými sú:

- **Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020**, ktoré sú strategickým dokumentom MPSVaR,
- **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja**,
- **Koncepcia komplexného riešenia situácie na Luníku IX** (komunitný a strategický plán Košice – Luník IX), ktorý je spoločným dokumentom MPSVaR SR, Úradu splnomocnenca Vlády SR pre rómske komunity a Mesta Košice. Bol vypracovaný na základe uznesenia Vlády SR č. 579 z 2. 10. 2013 a zohľadňuje špecifiká mesta Košice. Dokument dopĺňa Komunitný plán sociálnych služieb a je samostatným platným koncepčným dokumentom mesta.

Vypracovaný komunitný plán je v súlade s platnou legislatívou najmä **zákonom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení**.

2.2. Vízia mesta Košice 2025 v oblasti sociálnych služieb

- **Košice sú mesto rodiny** - vytvárania podmienok pre život všetkých jej členov, bez ohľadu na vek a zdravotný stav v prirodzenom rodinnom prostredí.
- **Košice sú mesto podporujúce rozvoj sociálnych služieb**, ktoré sú dostupné všetkým skupinám obyvateľov mesta
- **Košice sú mesto**, v ktorom Košičania **dokážu vytvoriť podmienky pre život všetkých skupín obyvateľov**, vrátane občanov odkázaných na pomoc z dôvodu veku, zdravotného stavu ale aj z iných dôvodov.
- **Košice sú mesto, ktoré pomáha tým, ktorí to najviac potrebujú:** seniorom, zdravotne postihnutým občanom, dlhodobo chorým, sociálne odkázaným jednotlivcom a rodinám v krízových situáciách. Komplexnosť poskytovaných sociálnych služieb pomáha posilňovať funkciu rodiny ako základnej bunky spoločnosti.
- **Košice sú mesto, kde sa poskytujú moderné inovatívne sociálne služby a sociálna pomoc na komunitnej úrovni**
- **Košice sú mesto komunikujúce a spolupracujúce**, ktoré je spoľahlivým susedom a partnerom pre okolité obce a mestá, pre regionálne, národné a medzinárodné inštitúcie verejnej správy, neziskového a podnikateľského sektora. Samospráva mesta funguje na princípoch otvorenosti voči najširšej verejnosti využívajúc pritom komplexnú elektronizáciu služieb. Informačno-komunikačné technológie sú zavedené do manažérskych a rozhodovacích procesov ale aj pre širokú verejnosť.

2.3. Ciele a priority Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Košice

Hlavnými cieľmi Komunitného plánu sociálnych služieb sú ciele definované v základnom dokumente - Programe rozvoja mesta, ale aj ciele národného dokumentu, ktorým sú Národné priority rozvoja sociálnych služieb SR do roku 2020.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015 -2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifické ciele Národných priorít :

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť poskytovanie kvalitných komplexných sociálnych služieb a ich rozvoj, dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Podobne ako Národné priority aj Košický samosprávny kraj vo svojej koncepcii rozvoja sociálnych služieb identifikoval potrebu rozvoja siete sociálnych služieb v Košickom kraji ako **potrebu rozvoja komunitných sociálnych služieb**, osobitne pre seniorov.

Program rozvoja mesta Košice definoval ciele pre oblasť sociálnej pomoci v súlade s cieľmi Národných priorít takto:

- Podporiť mladé rodiny v oblasti zosúladenia rodinného a pracovného života
- **Skvalitniť sociálne služby a rozšíriť a inovovať ponuku ďalších podľa dopytu pre seniorov, dlhodobo chorých a zdravotne postihnutých občanov najmä služby na komunitnej úrovni**
- Zlepšiť podmienky pre sociálnu inklúziu sociálne odkázaných a sociálne znevýhodnených občanov
- Zvýšiť stupeň architektonickej bezbariérovosti v meste

Vychádzajúc z cieľov Národných priorít, cieľov koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji ako aj cieľov Programu rozvoja mesta považujeme za potrebné určiť priority mesta v oblasti sociálnych služieb pre roky 2016 – 2020 (výhľadovo 2025). Východiskom pre určenie priorít sú dostupné analýzy existujúcich sociálnych služieb a ich porovnanie s monitorovaním ich kvality a reálnych potrieb.

Z doterajších skúseností a monitoringov súčasného stavu vyplynuli pre mesto Košice štyri **ZÁKLADNÉ PRIORITY v oblasti sociálnych služieb a to:**

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami a požiadavkami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj komplexných sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvalé v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

Pri spracovaní analýzy v oblasti sociálnych vecí na území mesta Košice bolo potrebné akceptovať:

- **predpokladané cieľové skupiny, ktoré sa do budúcnosti ukazujú ako najviac zraniteľné** (seniori, deti, zdravotne ťažko postihnutí, sociálne odkázaní, a pod.)
- **rozsah a existujúce kapacity služieb** - aktuálne možnosti poskytovania sociálnych služieb týmto prijímateľom,
- **obmedzenú výšku finančných prostriedkov mesta, ako aj možnosti získania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ najmä IROP,**
- **potrebu a podporu rozvoja terénnych a komunitných sociálnych služieb.**

S ohľadom na uvedené limity sa ako dôležitý jav predovšetkým **výber cieľových skupín**, na ktoré bude v budúcom programovacom období zameraný rozvoj sociálnych služieb a ďalších služieb v meste Košice. Je potrebné zohľadňovať najmä demografickú štruktúru obyvateľov a prognózy ďalšieho vývoja a existujúcu ponuku sociálnych služieb a ďalšej pomoci v sociálnej oblasti na území mesta a obcí vo funkčnom území mesta Košice.

3.1. Demografická štruktúra a prognózy

Pre mesto Košice je príznačný dlhodobý trend (tabuľka č. 2), podľa ktorého sa

- pomaly znižuje počet obyvateľov mesta a súčasne
  - narastá počet osôb starších ako 65 rokov,
- čo v konečnom dôsledku znamená, že sa **zvyšuje podiel seniorov na celkovom počte obyvateľov mesta**. Práve tento dynamický nárast počtu obyvateľov mesta v poproduktívnom veku, je základným ukazovateľom potrieb rozvoja sociálnych služieb.

Európsky trend starnutia obyvateľstva sa prejavuje aj na území mesta Košice, čo dokazujú nasledujúce dáta z mesta Košice (okresy Košice I. – Košice IV.)

Tab. 1 – index starnutia

Index starnutia v okresoch mesta						
Územie	2008	2009	2010	2011	2015	2018
Košice I.	140,89	145,92	150,18	158,30	181,54	198,92
Košice II.	125,16	128,02	130,10	135,40	149,06	159,34
Košice III.	106,23	117,85	131,49	147,50	202,52	243,82
Košice IV.	190,33	192,96	195,42	197,00	205,88	212,56

Zdroj: Mapa sociálnej situácie v Košickom samosprávnom kraji a v Boršodsko-abovsko-zemplínskej župe. Košice: SAV, 2013, pričom roky 2015 a 2018 sú vypočítané ako odhad na základe priemerného medziročného nárastu indexu starnutia v rokoch 2008 - 2011

Definícia indexu starnutia podľa slovenskej terminologickej databázy - počet osôb vo veku 65 a viac rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0-14 rokov.

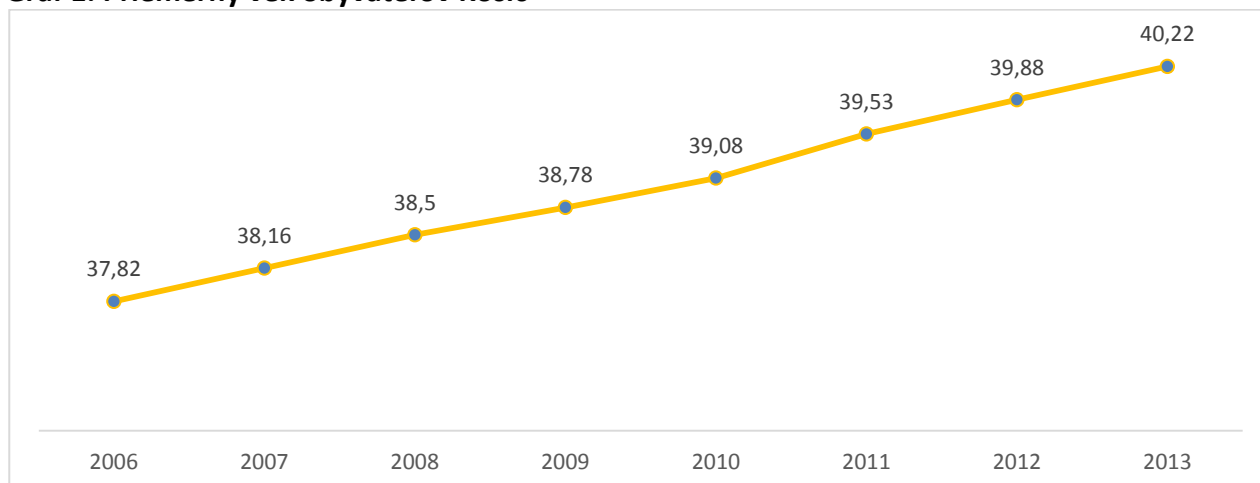
Údaje uvedené v tabuľke č. 1 poukazujú na skutočnosť, že **index starnutia v jednotlivých okresoch mesta je rozdielny**. Pre okres Košice IV, ktorý je sídlom malometrážnych bytov určených pre seniorov je charakteristický dlhodobo vysoký index starnutia. Súčasne je potrebné ale poukázať na skutočnosť, že práve v okrese Košice IV index starnutia narastá najpomalšie. Tento trend poukazuje na potrebu v budúcnosti postupne **rozvíjať a budovať nové sociálne služby v okresoch s nižším priemerným vekom a vyšším indexom starnutia**

Tab. 2 – veková štruktúra obyvateľov

Veková štruktúra obyvateľov mesta Košice k 31. 12	2005	Prognóza 2025	Predpokladaný nárast/pokles v % (rok 2005 je 100%)
Počet obyvateľov	234 871	222 647	94,8 %
0 -14	37 095	30 295	81,7 %
15 - 64	173 179	147 232	85,0 %
65 +	24 597	45 121	183,4 %

Zdroj: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, Bratislava: Infostat, Výskumné demografické centrum, 2008

Graf 1: Priemerný vek obyvateľov Košíc

Zdroj: Krajské mesto Košice, 2013, pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Z tabuľky č. 2 a z grafu č. 1 jednoznačne vyplýva, že

- celkový počet obyvateľov mesta sa znižuje ale súčasne narastá počet obyvateľov mesta vo veku 65+, ale aj skutočnosť, že
- priemerný vek obyvateľov mesta sa zvyšuje.

Dlhodobý demografický trend poukazuje na potrebu rozširovania sociálnych služieb zameraných na pomoc predovšetkým seniorom, pričom je dôležité zohľadňovať aj súčasné požiadavky na budovanie moderných komunitných sociálnych služieb dostupných odkázaným občanom priamo v domácnostiach resp. v blízkosti ich domovov. S poukázaním na tabuľku 1 (index starnutia v okresoch mesta Košice) sa ako potrebné javí budovať komplex sociálnych služieb v okresoch s relatívne nízkym priemerným vekom, ale s tendenciou zvyšovania sa indexu starnutia.

Základné demografické charakteristiky týkajúce sa zvyšujúceho veku populácie sú doplnené aj cez údaje deklarujúce každoročný zvyšujúci sa nárast počtu poberateľov dôchodkov.

Tab. 3 - zmeny v štruktúre poberateľov dôchodkov v meste Košice

Druh dôchodku	2007	2014	2015	2016	2017	2018
Starobný dôchodok	39 199	44 918	45 393	46128	46812	47026
Predčasný starobný dôchodok	1 898	691	575	634	516	466
Invalidný dôchodok	7 389	7474	7 315	7336	7354	7414
vdovský	1 504	10 738	10 711	10848	10788	10756
vdovecký	209	1 605	1682	1853	1901	1949
sirotský	1 337	1 012	940	877	823	843

Z tabuľky vyplýva, že počet poberateľov starobných dôchodkov sa zvyšuje najrýchlejšie.

DEMOGRAFICKÉ ODLIŠNOSTI V MESTE KOŠICE

Tabuľka 4a - veková štruktúra obyvateľov MČ Luník IX (rok 2013)

Mestská časť	Počet obyvateľov podľa veku			% obyvateľov podľa veku			Priemerný vek obyv.
	0 - 14	15-64	65+	0 - 14	15 - 64	65+	
Luník IX	2 353	3 735	105	37,99	60,31	1,70	23,84

Zdroj: Koncepcia komplexného riešenia situácie na sídlisku Luník IX

Tabuľka 4b - veková štruktúra obyvateľov MČ Luník IX (rok 2018)

Mestská časť	Počet obyvateľov podľa veku			% obyvateľov podľa veku			Priemerný vek obyv.
	0 - 14	15-64	65+	0 - 14	15 - 64	65+	
Luník IX	1968	4829	199	28,13	69,03	2,84	24

Zdroj: Mestská časť Luník IX

Na tomto mieste je potrebné upozorniť na rozpor **medzi demografickým vývojom a štruktúrou obyvateľov mesta ako celku a demografickou štruktúrou obyvateľov na Luníku IX a v iných lokalitách s vysokým počtom rodín rómskej národnostnej menšiny**, kde je priemerný vek obyvateľov podstatne nižší. Pre porovnanie uvádzame, že v roku 2013 bol priemerný vek obyvateľov mesta 40,22 rokov (graf č. 1), ale priemerný vek obyvateľov Luníka IX bol iba 23.84 rokov (tabuľka č. 4a). Kým mesto ako celok starne a teda je žiaduce rozvíjať služby pre seniorov, spomínané lokality sú charakteristické vysokým počtom detí vo veku od 0 do 14 rokov. Táto skutočnosť naznačuje potrebu budovať sociálne služby krízovej intervencie a sociálne služby na podporu rodiny nízkoprahového charakteru v lokalitách s odlišným demografickým vývojom.

Spomínaný rozpor demografických ukazovateľov predurčuje nutnosť rozvíjať komplexné sociálne služby priamo v komunitách, ktoré budú zamerané cielene na konkrétne potreby obyvateľov daného územia

3.2. Existujúce sociálne služby na území mesta Košice

Už v súčasnej dobe je na území mesta Košice široké spektrum poskytovateľov, ktorí poskytujú rad sociálnych služieb. Podľa cieľovej skupiny, ktorej sú služby poskytované ide predovšetkým o

- a) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Ako to vyplýva z ďalšej analýzy práve tieto služby sú na území najviac rozvinuté,
- b) sociálne služby krízovej intervencie
- c) a sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Z pohľadu poskytovateľov je možné skonštatovať, že služby poskytujú

- **verejní** (príslušné MČ, Mesto Košice a KSK),
- ale aj **neverejní** (cirkevné a neziskové organizácie) poskytovatelia.

A) SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO ZDÔVODU DOVŔŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU

V rámci tejto skupiny sociálnych služieb **mesto a mestské časti** poskytujú všetky formy sociálnych služieb a to

- **terénne sociálne služby** – opatrovateľská a prepravná služba,
- **ambulantné sociálne služby** – služby poskytované v dennom stacionári,
- **pobytové sociálne služby** – poskytované v zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby,
- ako jedno z mála miest v SR mesto Košice poskytuje **sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií** – služba monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – S fon.

Mestské časti

Terénna opatrovateľská služba a služby poskytované v zariadeniach opatrovateľskej služby sú na území mesta Košice zabezpečované poverenými mestskými časťami.

Tab. 5 - sociálne služby poskytované poverenou MČ

Mestská časť	Počet odkázaných občanov, ktorým MČ zabezpečila opatrovateľskú službu v roku 2018	Počet odkázaných občanov, ktorým MČ zabezpečila službu v zariadení opatrovateľskej služby v roku (ZOS) v roku 2018	Kapacita ZOS
MČ Košice – Sever	155	37	15
MČ Košice – Západ	96	19	10
MČ Košice – Juh	270	34	16
MČ Košice – Dargovských hrdinov	72	nie je zriaďovateľom ZOS	0
Spolu	593	90	41

Každoročne sa ukazuje stúpajúci trend počtu osôb odkázaných na poskytovanie opatrovateľskej služby, ktorí žiadajú o jej zabezpečenie práve príslušnú mestskú časť (r. 2011 – 392, r. 2012 – 455, r. 2013 – 489, 2015 - 517). Novým fenoménom v ostatných rokoch je (i keď krátka) **doba čakania na začiatok poskytovania opatrovateľskej služby**.

Tento trend naznačuje skutočnosť, že kvantitatívny rozvoj opatrovateľskej služby zabezpečovanej mestskými časťami s finančnou podporou mesta, stagnuje alebo sa rozvíja pomalšie ako narastá dopyt.

Okrem spomínaných sociálnych služieb zabezpečujú mestské časti v súlade so Štatútom mesta Košice **stravovanie dôchodcov** (obedy) v stravovacích zariadeniach.

Tab. 6 - stravovanie dôchodcov

Počet osôb, ktorým MČ zabezpečovali obedy				
2013	2014	2015	2018	2019 (prvý polrok)
347	379	343	466	444

Mesto Košice je zriaďovateľom

- **Strediska sociálnej pomoci**, ktoré poskytuje sociálne služby:
  - v zariadení pre seniorov na Garbiarskej ulici,
  - v zariadení opatrovateľskej služby na Južnej triede 23,
  - zabezpečuje prepravnú službu
  - a monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci,
- **Psychosociálneho centra**, ktoré poskytuje
  - seniorom a osobám s ŤZP sociálne služby v dennom stacionári. Okrem týchto služieb z úrovne PSC sú zabezpečované
  - služby krízovej intervencie (popisujeme v ďalšej časti)
  - a komplexné základné a špecializované poradenstvo odbornými psychológmi.

Tab. 7 - sociálne služby poskytované seniorom a osobám s ŤZP Strediskom sociálnej pomoci a Psychosociálnym centrom v prvom polroku 2019 v meste Košice

Sociálna služba	Počet osôb, ktorým bola služba poskytovaná	Kapacita
Zariadenie pre seniorov	209	190
Zariadenie opatrovateľskej služby	20	12
Denný stacionár (poskytuje PSC)	12	12
Prepravná služba	156	-
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	8	-
Spolu	405	214

Popri sociálnych službách, ktoré sú zabezpečované Mestom Košice a mestskými časťami, dôležitými aktérmi v sociálnej oblasti sú Košický samosprávny kraj a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb.

Košický samosprávny kraj je na území mesta Košice zriaďovateľom troch zariadení sociálnych služieb. Sú nimi:

- VIA LUX, Andraščíkova ul. Košice – Barca,
- ARCUS Skladná 4, Košice a
- Domko, Park mládeže, Košice.

Po dohode so zástupcami odboru sociálnych vecí Ú KSK **môže mesto Košice zabezpečiť odkázaným obyvateľom mesta, poskytovanie sociálnych služieb aj v zariadeniach pre seniorov zriadenými KSK.**

Tab. 8 - sociálne služby poskytované na území mesta Košice v pobytových zariadeniach Košickým samosprávnym krajom v roku 2018 (aktuálne)

Zariadenie	ZpS kapacita	DSS kapacita pobytová ročná	DSS kapacita pobytová týždenná	DSS kapacita ambulantná	ŠZ kapacita pobytová ročná	ŠZ kapacita ambulantná	ZNB kapacita
VIA LUX	110	100	-	-	40	-	-
ARCUS	80	-	-	-	140	10	-
Domko	-	-	10	60	-	-	-

Vysvetlivky: ZPS - Zariadenie pre seniorov, DSS – Domov sociálnych služieb, ŠZ – Špecializované zariadenie, ZNB – Zariadenie núdzového bývania

Neverejní poskytovatelia - V prípade, že mesto nedokáže zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb z dôvodu nepostačujúcej kapacity verejného poskytovateľa, resp. na žiadosť občana odkázaného na poskytovanie sociálnych služieb, sociálne služby mesto zabezpečí v spolupráci s registrovaným neverejným poskytovateľom. A to:

- **služby v zariadení pre seniorov** prostredníctvom Arcidiecéznej charity (ADCH) v Domove pokojnej staroby, LUX n.o. na Opatovskej ulici, Vision plus n.o. a Família n.o. KE – Šaca **s celkovou kapacitou 133 miest,**
- **služby v zariadení opatrovateľskej služby** prostredníctvom ADCH, Vysokošpecializovaného ústavu geriatrického sv. Lukáša a neziskovej organizácie Jesienka, Turgenevova ulica **s celkovou kapacitou 62 miest,**
- **opatrovateľskú službu** prostredníctvom ADCH, HOMO HOMINI, n.o., Zborovej diakonie Cesta nádeje a Seniorky n.o., ktorými bola poskytnutá soc. služba **v roku 2018 pre 274 klientov s trvalým pobytom v meste Košice v rozsahu 216 396 hodín opatrovateľskej služby,**
- **prepravnú službu** prostredníctvom Slovenského zväzu telesne postihnutých (SZTP), Košickej organizácie vozičkárov, Homo Homini, n.o., GKCH, Svetielka pomoci, n.o., a ADCH Košice, ktorými bola poskytnutá prepravná služba **v roku 2018 pre 402 klientov s trvalým pobytom v meste Košice v rozsahu 128 300 najazdených kilometrov.**

tabuľka č. 9 - prehľad o počte hodín opatrovateľskej služby (verejní a neverejní poskytovatelia)

	2016	2017	2018	2019 (plán)
Mestské časti	185 541	190 202	171 563	175 000
Neverejní poskytovatelia	150 545	166 800	216 396	220 000

Z tabuľky č. 9 jednoznačne vyplýva, že kým počet vykonaných hodín opatrovateľskej služby poskytovanej mestskými časťami sa dlhodobo drží približne na rovnakej úrovni, resp. mierne klesá, v roku 2018 počet hodín opatrovateľskej služby zabezpečenej neverejnými poskytovateľmi prudko narástol.

Ak vezmeme do úvahy mestom vynaložené finančné náklady na zabezpečenie opatrovateľskej služby verejnými poskytovateľmi (tabuľka 15) a neverejnými poskytovateľmi (tabuľka 16) sme nútení skonštatovať, že **do budúcnosti je efektívne rozvíjať práve opatrovateľskú službu zabezpečovanú neverejnými poskytovateľmi, ktorá je z pohľadu financovania pre mesto ekonomicky efektívnejšia.**

tabuľka č. 10 - prehľad o počte osôb, ktorým mesto zabezpečilo poskytovanie pobytovej sociálnej služby v ZOS alebo ZpS u neverejných poskytovateľov a poskytlo príspevok na prevádzku

	2017	2018	2019
Počet osôb	0	212	250

Doba čakania na začatie poskytovania pobytovej sociálnej služby:

V roku 2015 bolo poskytovanie sociálnej služby v **zariadení opatrovateľskej služby** zabezpečované plynule, bez zaradenia do poradovníka čakaťel'ov. V priebehu rokov 2016 - 2018 sa krátkodobo vytváral zoznam čakaťel'ov, pričom doba čakania nepresiahla dva mesiace. V roku 2019 sa vytvoril, v dôsledku plánovanej rekonštrukcie ZOS na Mlynárskej ulici, poradovník čakaťel'ov, do ktorého bolo v mesiaci október zapísaných 9 odkázaných občanov.

V **zariadení pre seniorov** na Garbiarskej ulici bola vytvorená evidencia čakaťel'ov, do ktorej bolo zapísaných v roku 2018 v priemere 130 osôb. **V mesiaci október 2019 bolo v zozname celkom 147 čakaťel'ov na poskytovanie služby v ZpS.** Podobný trend zvyšovania čakaťel'ov na poskytovanie služby v zariadeniach pre seniorov je aj v zariadeniach zriadených KSK, keď do zoznamu čakaťel'ov na poskytovanie služby v ZpS na Skladnej ul. bolo v mesiaci október 2019 zapísaných 270 osôb a na Andraščíkovej ul. Košice – Barca bolo zapísaných 168 čakaťel'ov, ktorý mali trvalý pobyt v meste Košice. I keď bolo do zoznamu čakaťel'ov na poskytovanie služby v zariadeniach pre seniorov (mestských a krajských) v mesiaci október zapísaných v úhrne 585 odkázaných osôb, je potrebné zdôrazniť, že **uvedené číslo nepodáva objektívny obraz o skutočných potrebách nakoľko mnohým sa už poskytujú služby v neverejných zariadeniach pre seniorov alebo zariadeniach opatrovateľskej služby a v zozname čakaťel'ov ostávajú výlučne z dôvodu platenia nižších úhrad.** Aj napriek tomu je možné konštatovať, že **dopyt prevyšuje možnosti a teda že kapacity v zariadeniach pre seniorov sú nepostačujúce.**

Narastajúci počet vydaných rozhodnutí o odkázanosti fyzickej osoby na poskytovanie sociálnych služieb (tabuľka č. 12) jednoznačne ukazuje, že

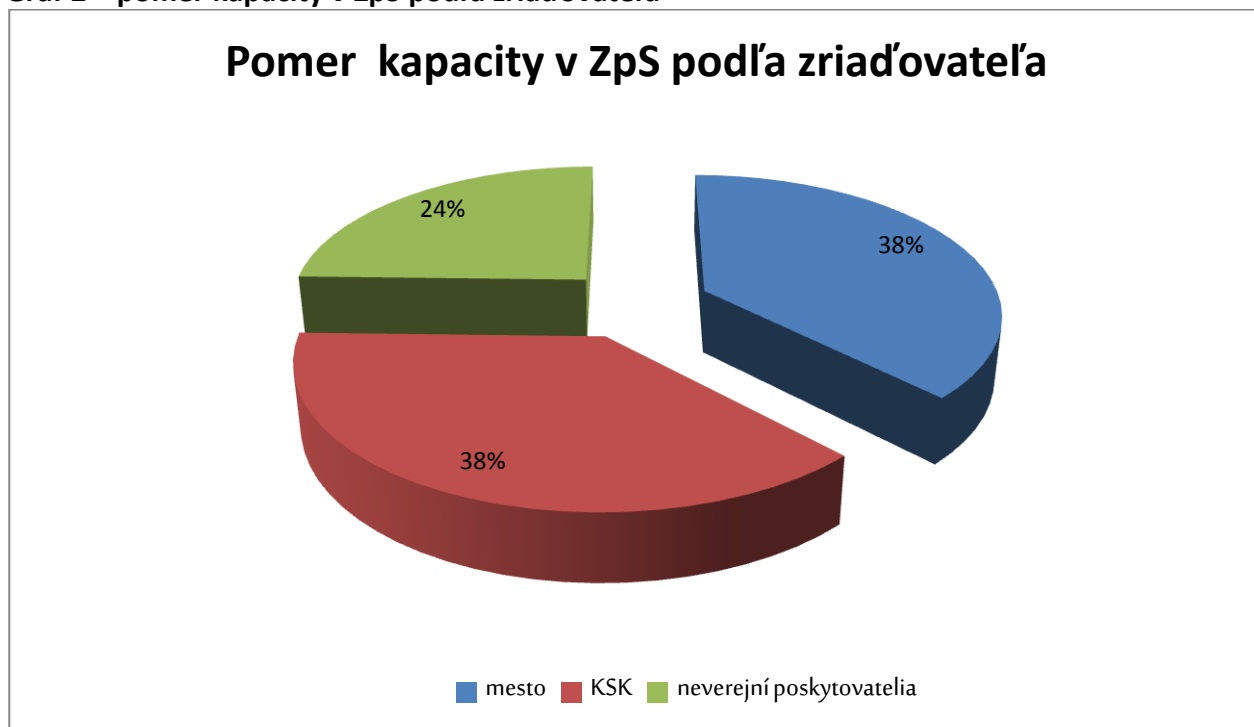
- je potrebné v meste Košice zvyšovať existujúce kapacity sociálnych služieb poskytovaných v zariadení pre seniorov,
- počet čakateľov na poskytovanie sociálnych služieb v ZpS na Garbiarskej ulici bude naďalej narastať a
- súčasne sa bude zvyšovať počet osôb, ktorým mesto Košice zabezpečí poskytovanie tejto služby v niektorom zo zariadení zriadenom neverejným poskytovateľom (tabuľka č. 10)

Tab. 11 - pobytové sociálne služby pre občanov, o odkázanosti ktorých rozhoduje mesto Košice – sumár kapacít všetkých poskytovateľov (verejní + neverejní, stav k 31.12.2018)

Zriaďovateľ	kapacita ZpS	kapacita ZOS	Kapacita denný stacionár
Mestské časti	-	41	-
Mesto Košice	190	12	12
Košický samosprávny kraj	190	-	-
Neverejní poskytovatelia	124	54	141*
Spolu	504	107	153

*uvedená kapacita neverejných denných stacionárov by mala byť zabezpečovaná celkom šiestimi zaregistrovanými subjektami. Reálne však činnosť zabezpečujú tri subjekty s kapacitou v úhrne 103.

Graf 2 – pomer kapacity v ZpS podľa zriaďovateľa

Tabuľka č. 11 ale aj graf č. 2 upozorňujú na skutočnosť, že

- existujúce kapacity v zariadeniach pre seniorov na území mesta Košice sú pokryté hlavne zariadeniami, ktorých zriaďovateľom je Mesto Košice, resp. Košický samosprávny kraj, teda verejní poskytovatelia sociálnych služieb,
- v zariadeniach opatrovateľskej služby je pomer kapacít medzi verejnými a neverejnými poskytovateľmi vyrovnaný a
- existujúce kapacity denných stacionárov sú predovšetkým zriadené neverejnými poskytovateľmi.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že **verejní poskytovatelia sa orientujú prevažne na prevádzku zariadení s celoročným pobytom a vyššou kapacitou.**

Na druhej strane neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby vo vyššej miere v zariadeniach s nižšou kapacitou.

Tab. 12 - mestom vydané rozhodnutia o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby podľa druhu

	2013	2014	2015	2018	október 2019
Opatrovateľská služba	323	372	416	497	441
ZpS	381	450	463	678	605
ZOS	310	298	277	377	290
Denný stacionár	32	22	42	51	24
Spolu	1 046	1 142	1 198	1603	1360

Narastanie počtu vydaných rozhodnutí o odkázanosti osoby na poskytovanie sociálnej služby naznačuje potrebu **dynamickejšie zvyšovať kapacity** všetkých druhov sociálnych služieb pre osoby odkázané na ich poskytovanie z dôvodu zdravotného stavu alebo veku.

IDENTIFIKOVANÝ ZÁKLADNÝ PROBLÉM

Nárast dopytu po sociálnych službách na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo z dôvodu veku je rýchlejší ako rozvoj kapacít sociálnych služieb.

IDENTIFIKOVANÉ ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY

1. rozvíjať dostupné komunitné sociálne služby - t.j. zvyšovať kapacitu pobytových sociálnych služieb v zariadeniach rodinného typu, rozvíjať a zvyšovať kapacitu terénnych, ambulantných a podporných sociálnych služieb,
2. zvyšovať kvalitu existujúcich sociálnych služieb.

B) SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE – POMOC OBČANOM BEZ DOMOVA

Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú v súlade so zákonom o sociálnych službách fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá je definovaná ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzením jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

V rámci tejto skupiny osôb tvoria na území mesta najpočetnejšiu skupinu

- **občania bez domova**
- **a rodiny a jednotlivci ohrozené chudobou, predovšetkým skupina Rómskej národnostnej menšiny žijúca na Luníku IX, resp. v iných najmä nelegálnych lokalitách** (napr. Mašličkovo, Za malou stanicou a pod.)

Vznik bezdomovectva a nelegálnych osídlení

Na území mesta Košice ide predovšetkým o

- **situáciu jednotlivcov**, ktorí nemajú bydlisko prespávajú v parkoch, v podchodoch, v kanalizáciách, vagónoch, lepenkových krabiciach a pod. Často ide o ľudí mentálne a duševne chorých, toxikomanov, ľudí v životnej krízovej situácii, napríklad mladistvých na úteku z domova, ktorí odmietajú akúkoľvek pomoc resp. sociálnu službu. Počet takýchto osôb sa spravidla zvyšuje v zimných mesiacoch, kedy do mesta prichádzajú aj osoby bez domova zo širšieho okolia. Odhadujeme, že na území mesta Košice sa nachádza cca 1200 takých osôb
- **a situáciu rodín, ktoré nikdy nemali alebo prišli o vlastné bývanie.** Najčastejšími dôvodmi straty bývania je nepredĺženie nájomnej zmluvy v dôsledku jej neplnenia (nedoplatky, neplatnosť nájomnej zmluvy, opustenie preplneného bytu) ale aj asanácia bytových domov na Luníku IX.

Prehľad o počte asanovaných bytových domov

- v roku 2008 Hrebendova 6 a 8
- v roku 2009 Hrebendova 2 a 4
- v roku 2010 Podjavorinskej 2 a 4, a unimobunky na Podjavorinskej ulici
- v roku 2012 Hrebendova 14 a 16
- v roku 2013 Hrebendova 22 a 24
- v roku 2014 Hrebendova 34 a 36
- v roku 2015 Hrebendova 18 a 20
- v roku 2017 Hrebendova 26 a 28.

Aktuálne je pripravený na asanáciu bytový dom na ul. Hrebendova 30 a 32.

Postupne bolo asanovaných 275 (305 po asanácii domu na Hrebendovej 30 a 32) sociálnych bytov, z ktorých obyvatelia tvoria väčšiu časť nelegálnych osídlení.

tab. č. 13 - Prehľad nelegálnych osídlení (september 2019)

P.č.	Názov osady	Mestská časť	Počet rodín	Počet obyvateľov	Počet dospelých	Počet detí
1.	Nové diely „Mašličkovo“	Luník IX	37	220	95	125
2.	Pri Bitúnku	Juh	8	43	16	27
3.	Za malou stanicou	Juh	30	149	60	89
4.	Lubina	Nad jazerom	14	84	31	53
5.	Na Demetri	Sídlisko Ťahanovce	8	44	14	30
6.	Za sklodom Pemy	Juh	4	21	8	13
7.	Záhradky pod Furčou	Dargovských hrdinov	6	31	13	18
8.	Moňok potok	Dargovských hrdinov	41	195	83	112
9.	Červený rak	Juh	2	7	4	3
10.	Račí potok	Sever	2	12	4	8
11.	Jazerná	Nad jazerom	10	89	54	35
12	Majetkár – ZRUŠENÁ Presunili sa na Moňok potok	Sídlisko Ťahanovce	7			

Vzhľadom na rozsah problémov a narastanie počtu osôb, ale aj rodín s nezaopatrenými deťmi bez domova, je potrebné do budúcnosti **venovať pozornosť najmä sociálnemu bývaniu a systematickej odbornej sociálnej práci s rodinami žijúcim v nelegálnych osídleniach.**

V súčasnej dobe **absentuje ucelená koncepcia rozvoja sociálneho bývania**. Bývanie je okrajovo riešené v Komplexnej koncepcii riešenia problémov MČ Luník IX a Programe rozvoja mesta. Z toho dôvodu bude potrebné, v čo najkratšom čase, vypracovať takýto strategický dokument. Jeho obsahom by mal byť plán **zvyšovania počtu sociálnych nájomných bytov v závislosti na schopnosti rodín získať, užívať a udržať si vlastné bývanie** a to nie iba na území mestskej časti Luník IX.

AKTIVITY MESTA ZAMERANÉ NA POSKYTOVANIE KRÍZOVEJ INTERVENCIE:

Riešeniu problémov danej skupiny obyvateľov mesta venuje Mesto Košice od roku 2005 zvýšenú pozornosť. Za tým účelom

- v roku 2005 **zriadilo 4 komunitné centrá**. Vzhľadom na výrazné zlepšenie situácie v lokalite na Herlianskej ulici a rekonštrukcie bytov na Sládkovičovej ulici bola v roku 2016 postupne ukončená činnosť dvoch KC,
- a v roku 2014 **rozšírilo činnosť Psychosociálneho centra mesta Košice** aj o pobytové sociálne služby poskytované v **zariadení núdzového bývania** a následne v roku 2015 **aj v útulku**,

- v roku 2015 **rozšírilo činnosť Psychosociálneho centra mesta Košice** o ďalšiu sociálnu službu, ktorou je **komunitné centrum**,
- úzko **spolupracuje s neverejnými poskytovateľmi**, ktorí poskytujú pobytové sociálne služby jednotlivcom a rodinám bez domova.

Komunitné centrá – ich činnosť je zameraná na poskytovanie poradenstva, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, vykonávanie preventívnych aktivít a organizovanie záujmovej činnosti. V roku 2018 pôsobilo na území mesta celkom **5 komunitných centier** a to:

1. **zriadené Mestom Košice – 3 komunitné centrá** KC Krčméryho ul. (Luník IX), KC Popradská ul. a KC na Adlerovej ulici, ktoré je organizačnou súčasťou mestskej príspevkovej organizácie Psychosociálne centrum,
2. **zriadené mestskými časťami – 2 komunitné centrá:** MČ Košice – Šaca a MČ Košice Džungľa,

V súvislosti s komunitnými centrami je potrebné skonštatovať, že v roku 2015 pôsobilo na území mesta Košice celkom 9 centier, z toho tri boli prevádzkované neverejnými poskytovateľmi. V dôsledku nedoriešeného a administratívne náročného financovania **v súčasnej dobe už neposkytuje na území mesta Košice služby v komunitnom centre žiadny neverejný poskytovateľ. Ubúdanie počtu komunitných centier** považujeme za negatívny trend, ktorý sa odráža na kvalite a efektívite sociálnej práce najmä v nelegálnych osídleniach.

S cieľom zvýšenia efektivity práce s rodinami je žiaduce nahrádzať činnosť komunitných centier a rozvíjať vykonávanie odbornej terénnej sociálnej práce mestom ale aj mestskými časťami, na území ktorých sa nachádzajú nelegálne osídlenia. V súčasnej dobe terénnu sociálnu prácu (s výnimkou MČ Luník IX) mestské časti vykonávajú iba sporadicky a nesyستémovo

Poznámka: V tejto časti dokumentu sme podrobne neanalyzovali situáciu a potreby sociálnych služieb ako sú napr. komunitné centrá a ostatné sociálne služby pre rómsku národnostnú menšinu pre sídlisko Luník IX. Analýza a návrh na riešenie sociálnej situácie tejto skupiny obyvateľov mesta je obsahom Konceptie komplexného riešenia situácie na Luníku IX, ktorá je samostatným dokumentom vypracovaným na základe uznesenia Vlády SR č. 579 z 2. 10. 2013.

Obsahom Konceptie komplexného riešenia situácie na Luníku IX sú návrhy na postupné zlepšenie situácie v oblasti

- vzdelávania,
- zamestnanosti,
- zdravia,
- bývania,
- sociálnych služieb a spolupráce,
- voľnočasových aktivít a prevencie vzniku sociálno patologických javov,
- bezpečnosti
- a práce s verejnou mienkou.

Pobytové sociálne služby pre občanov bez domova v nocľahárni, útulku, resp. v zariadení núdzového bývania mesto zabezpečuje prostredníctvom príspevkovej organizácie mesta – **Psychosociálne centrum mesta Košice** v zariadení núdzového bývania a útulku na Adlerovej ulici č. 4, ale aj v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi a to Arcidiecézna charita, Oáza – Nádej pre nový život n.o. a DORKA n.o.

Tab. 14 - pobytové sociálne služby krízovej intervencie (stav k 31.12. 2018)

Druh sociálnej služby	Kapacita	Počet klientov, ktorým bola poskytnutá soc. služba v nocľahárňach
Psychosociálne centrum. zariadenie núdzového bývania Adlerova	71	121
Psychosociálne centrum – útulok Adlerova (ako nová služba bol útulok zaregistrovaný v roku 2015)	11	13
ADCH – útulok Bosákova /nocľaháreň Bosákova	32/50	130
ADCH – nocľaháreň Fialková	26	61
ADCH – útulok Poľná/nocľaháreň Poľná	95/20	136
Oáza – nádej pre nový život, útulok/nocľaháreň	50/50	187
DORKA n.o. útulok	70	413

V roku 2019 bola úhrnná kapacita pobytových sociálnych služieb poskytovaných Mestom Košice prostredníctvom Psychosociálneho centra na Adlerovej 4 zvýšená na o 20 miest – z 82 v roku 2018 na súčasných 102 miest. Z toho 51 je kapacita zariadenia núdzového bývania a 51 kapacita útulku.

Vo všeobecnosti platí a skúsenosti väčších miest to potvrdzujú, že **dopyt po pobytových sociálnych službách krízovej intervencie narastá hlavne v zimných mesiacoch**, pričom potreby a požiadavky na pobytové služby niekoľkonásobne prekračujú reálne kapacity. V období letných mesiacov sa stáva, že existujúce kapacity nie sú plne využité. Z uvedeného vyplýva, že **súčasný spôsob financovania nezohľadňuje reálne potreby, keďže v prípade neobsadenia miesta po dobu 30 dní a viac je poskytovateľ povinný vrátiť MPSVaR poskytnutý príspevok a to bez ohľadu na fakt, že v zime je kapacita naplnená a v mnohých prípadoch aj prekročená**.

IDENTIFIKOVANÝ ZÁKLADNÝ PROBLÉM

Absencia pobytových služieb krízovej intervencie priamo v lokalitách s vysokým podielom obyvateľov rómskej národnostnej menšiny. Nepostačujúce kapacity pobytových sociálnych služieb krízovej intervencie pre rodiny s deťmi.

IDENTIFIKOVANÉ ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY

1. zvyšovať kapacitu pobytových sociálnych služieb v útulkoch a nocľahárňach predovšetkým v zimných mesiacoch,
2. budovať nové kapacity pobytových sociálnych služieb pre rodiny s deťmi,
3. zvyšovať počet odborných pracovníkov v teréne

C) SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

V záujme zosúladenia rodinného a pracovného života je dôležité na komunitnej úrovni venovať pozornosť možnostiam umiestňovania detí do zariadení služieb starostlivosti o deti do troch rokov veku. V súčasnej dobe má mesto Košice v zriaďovateľskej pôsobnosti len jedno zariadenie služieb starostlivosti o deti do troch rokov veku. V meste však pôsobí niekoľko súkromných zariadení, o ktorých však mesto nemá relevantné informácie, nakoľko súčasne do roku 2016 platná legislatíva neukladala povinnosť zariadeniam žiadať o registráciu. S účinnosťou od 1. 1. 2017 však nastala zmena legislatívy tak, aby tieto zariadenia podliehali povinnosti požiadať o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb na príslušnom VÚC.

Do budúcnosti bude potrebné venovať pozornosť rozvoju a podpore sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi, ktoré môžu do určitej miery nahradiť aj nedostatočné kapacity v materských školách resp. absenciu detských jasí.

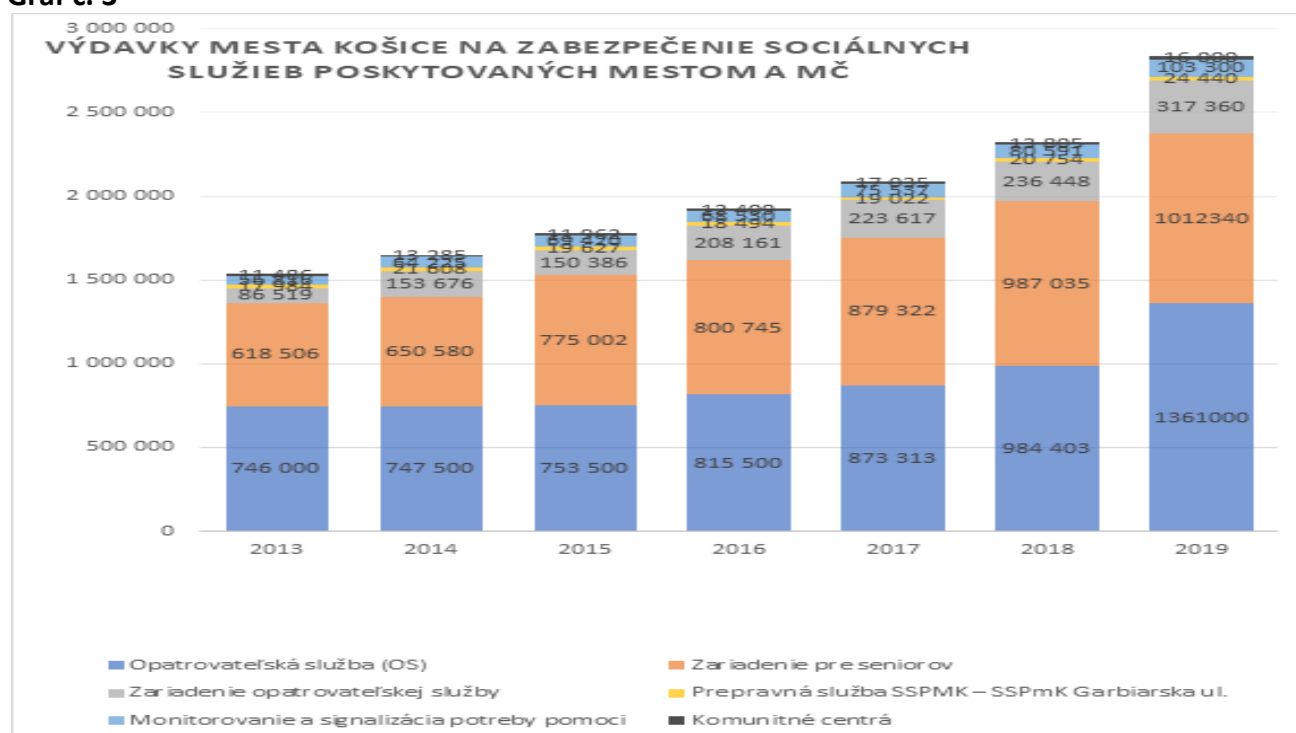
3.3. Financovanie sociálnych služieb

Sociálne služby existujúce na území mesta Košice, ktoré sú riadne zapísané do registra poskytovateľov Košického samosprávneho kraja sú financované v súlade s § 71 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení a to:

- 1. sociálne služby poskytované Mestom Košice a poverenými mestskými časťami**
  - z rozpočtu Mesta Košice
  - z úhrad klientov za poskytované sociálne služby
  - príspevkom MPSVaR poskytnutým podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnych službách
  - z iných dotácií a projektov
- 2. sociálne služby poskytované rozpočtovými organizáciami Košického samosprávneho kraja**
  - z rozpočtu Košického samosprávneho kraja
  - z úhrad klientov za poskytované sociálne služby
  - z iných dotácií a projektov
- 3. neverejní poskytovatelia sociálnych služieb**
  - z vlastných zdrojov a príjmov
  - z úhrad klientov
  - príspevkom MPSVaR poskytnutým podľa § 78a a § 78b
  - príspevkom z rozpočtu Mesta Košice
  - z iných dotácií a projektov

Tab. 15 - výdavky mesta Košice na zabezpečenie sociálnych služieb poskytovaných mestom a MČ

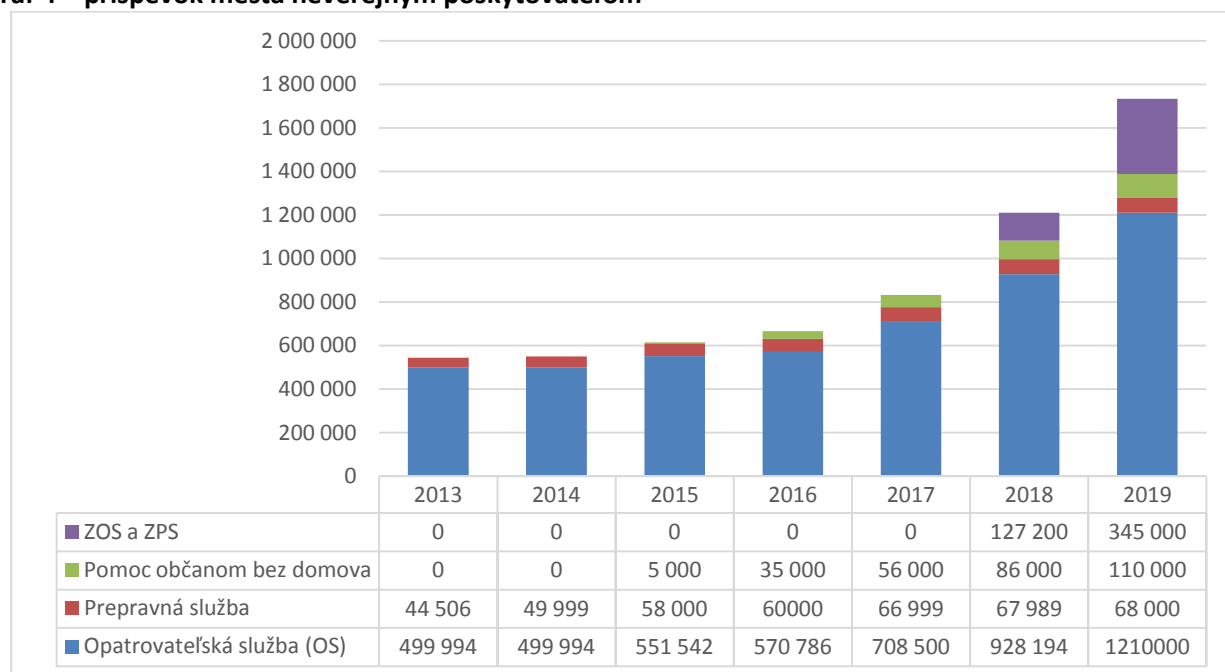
Druh sociálnej služby	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrovateľská služba (OS)	746 000	747 500	753 500	815 500	873 313	984 403	1 361 000
Zariadenie pre seniorov	618 506	650 580	775 002	800 745	879 322	987 035	1 012 340
Zariadenie opatrovateľskej služby	86 519	153 676	150 386	208 161	223 617	236 448	317 360
Prepravná služba SSPMK – SSPmK Garbiarska ul.	17 984	21 608	19 627	18 494	19 022	20 754	24 440
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	56 816	64 225	69 420	68 530	75 537	80 591	103 300
Komunitné centrá	11 486	13 285	11 962	12 409	17 035	13 805	16 000

Graf č. 3

Z tabuľky 15 a grafu č. 3 vyplýva, že najväčší nárast výdavkov z mesta Košice bol na OS, a to v roku 2019 až o 56 % oproti roku 2017 (oproti roku 2013 je to nárast až o 82 %, t.j. o 615 tis. €).

Tab. 16 - príspevok mesta neverejným poskytovateľom

Druh sociálnej služby	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrovateľská služba (OS)	499 994	499 994	551 542	570 786	708 500	928 194	1 210 000
Prepravná služba	44 506	49 999	58 000	60 000	66 999	67 989	68 000
Pomoc občanom bez domova	0	0	5 000	35 000	56 000	86 000	110 000
ZOS a ZPS	0	0	0	0	0	127 200	345 000

graf 4 – príspevok mesta neverejným poskytovateľom

Výrazné zvýšenie výdavkov mesta na podporu neverejných prevádzkovateľov sociálnych služieb je v dôsledku

- novely zákona o sociálnych službách, podľa ktorej od roku 2018 sú mestá a obce povinné prispievať aj neverejným prevádzkovateľom zariadení opatrovateľskej služby, zariadení pre seniorov a denných stacionárov.
- nárastu potreby OS ale aj
- nárastu počtu osôb bez domova.

Finančná podpora opatrovateľskej služby poskytovanej neverejnými poskytovateľmi sa v roku 2019 zvýšila až o 70 % oproti roku 2017 (oproti roku 2013 je to nárast až o 142 %, t.j. o 710 tis. €).

Tento zvyšujúci sa trend (tabuľky 15 a 16 ale aj grafy 3 a 4) je dôsledkom

- demografického vývoja a starnúcej populácie v meste Košice (21 % seniorov na celkovom počte obyvateľov v roku 2018)
- ale aj pretrvávajúceho vyššieho záujmu o poskytovanie opatrovateľskej služby v domácom prostredí ako v pobytových zariadeniach.

Tab. 17 - príspevok MPSVaR poskytnutý mestu a príslušným MČ

Druh sociálnej služby	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zariadenie pre seniorov	729 600	729 600	729 600	729 600	729 211	759 249	940 032
Zariadenie opatrovateľskej služby	203 520	203 520	203 520	203 520	202 542	250 010	296 928
Denný stacionár	0	0	0	0	16 424	18 313	37 632
Zariadenie núdzového bývania	0	131 400	131 400	131 400	129 675	122 240	91 800
Útulok	0	0	0	5 760	8 640	19 484	59 400

Tabuľky č. 15 a 16 poukazujú na skutočnosť, že finančné potreby na zabezpečenie existujúcich sociálnych služieb v meste každoročne narastajú.

Aj napriek skutočnosti, že príspevok MPSVaR SR (tabuľka 17) sa v roku 2019 zvýšil (a aj v budúcich rokoch bude každoročne valorizovaný), je potrebné zdôrazniť, že **valorizácia príspevku nezodpovedá nárastu nákladov na zabezpečenie prevádzky existujúcich sociálnych služieb** a to v dôsledku nárastu minimálnej mzdy, miezd zamestnancov, cien médií a iných prevádzkových nákladov, ale najmä v **dôsledku noviel zákona o sociálnych službách, ktoré prenášajú v značnej miere zodpovednosť za financovanie sociálnych služieb zabezpečovaných neverejnými poskytovateľmi na mestá a obce.**

I keď Mestu Košice postupne narastajú náklady na zabezpečenie vlastných sociálnych služieb, poskytovaných mestom, resp. mestskými časťami, v hodnotenom období (2013 – 2019) **mesto našlo vo vlastnom rozpočte finančné zdroje na zvýšenie príspevku aj pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb o sumu 1 188 tis. €, čo je 218 %-ný nárast.** (viď. tabuľku č. 16).

Tab. 18 - príspevok mesta na stravovanie dôchodcov

Príspevok mesta v €						
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
54 517	61 727	49 912	53 272	51 116	64 063	150 000

Výrazné zvýšenie finančných prostriedkov určených na stravovanie dôchodcov v roku 2019 (tabuľka 18) ale aj počtu stravníkov (tabuľka 6) je z dôvodu

- úpravy výšky finančného príspevku mesta z 0,66 €, resp. 0,83 €/obed na 1 € a
- posunu hranice dôchodku zo 400 € na 415 € pre priznanie finančného príspevku.

Týmto spôsobom mesto Košice zabezpečilo dostupnosť kvalitnej stravy pre vyšší počet seniorov v meste Košice. Aj keď tento príspevok je dobrovoľná a nenároková sociálna pomoc mesta Košice, v programovom rozpočte má mesto vždy na to vyčlenené dostatočné finančné krytie.

Tab. 19 - príjmy Mesta Košice a poverených mestských častí z úhrad za poskytované sociálne služby

Druh sociálnej služby	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrovateľská služba	152 432	164 372	168 165	171 683	180 720	183 157	186 400
Prepravná služba	2 198	2 146	2 117	1 546	1 517	1 203	1 500
Zariadenie pre seniorov	492 774	503 480	509 324	503 335	505 636	509 694	528 500
Zariadenie opatrovateľskej služby	219 396	219 241	218 313	228 321	225 087	223 699	222 600
Denný stacionár	0	0	0	0	1 435	5 877	6 200
Zariadenie núdzového bývania	0	18 142	20 003	21 150	22 847	18 858	16 500
Útulok	0	0	0	1 325	2 156	4 075	9 700
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	1 959	1 488	1 610	1 440	852	756	900

Príjmy mesta Košice z úhrad od klientov za poskytované sociálne služby rastú veľmi pozvoľne, čo je spôsobené tým, že VZN mesta Košice o úhradách za sociálne služby nebolo upravované od roku 2012. V mesiaci september 2019 bola schválená úprava úhrad za poskytované sociálne služby s účinnosťou od 1.1.2020.

3.4. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- v meste Košice je relatívne stabilizovaná situácia v oblasti opatrovateľskej služby, - existencia odborných kapacít priamo na území mesta pre oblasť sociálnych služieb (VŠ, poradenské inštitúcie a pod.) - Vytvorené podmienky pre včasnú intervenciu - spolupráca mesta Košice so širokým spektrom poskytovateľov sociálnych služieb pri zabezpečovaní činností sociálnoprávnej ochrany - ochota (priorita) odborných inštitúcií riešiť problémy v oblasti sociálnych vecí - flexibilita a kreativita odborných pracovníkov - vzdelanostná úroveň, odbornosť a ochota ďalej sa vzdelávať	- zabezpečovanie sociálnych služieb malými obcami je problematické čo má dopady na kapacity sociálnych služieb v meste, - stagnácia, resp. pomalý nárast kapacít pobytových sociálnych služieb pre seniorov, - absencia kapacít domovov na pol ceste, - uprednostňovanie pobytových sociálnych služieb pred alternatívnymi službami, - riešenie bývania mladých rodín formou zabezpečenia pobytovej sociálnej služby seniorom, - absencia koncepcie ucelenej jednotnej sociálneho bývania, - vznik a rozširovanie nelegálnych osídlení, - nedostatočné podpora terénnej sociálnej práce vykonávanej mestskými časťami a nevyužívanie dostupných zdrojov na podporu TSP zo strany MČ
Príležitosti	Ohrozenia
- posilňujú sa trendy v deinštitucionalizácii sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a kurately - očakáva sa zvyšovanie kvality a efektivity terénnych a ambulantných sociálnych služieb akými sú opatrovateľská služba, prepravná služba, sociálne služby poskytované v dennom stacionári, ale aj služby typu monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, stravovanie dôchodcov, pracovne a pod - silnejú tlaky na modernizáciu existujúcich pobytových sociálnych služieb v nízkapacitných zariadeniach rodinného typu ako napr. zariadenia opatrovateľskej služby, a pod. - rastúce trendy podpory vzniku nových kapacít v pobytových zariadeniach sociálnych služieb a zariadeniach na výkon spo rodinného typu. - možnosť získať externé finančné zdroje - vstup mimovládnych inštitúcií do oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany	- nepriaznivá demografická prognóza – najrýchlejšie sa vo funkčnom území zvyšuje počet obyvateľov v poproduktívnom veku - nedostatočné kapacity všetkých pobytových sociálnych služieb - anonymita v meste a v jej dôsledku zvýšené riziko neskorého odhalenia problémov, - nedôvera ohrozených skupín k možnostiam odborných inštitúcií, - predlžovanie súdnych konaní (rozvody, zverenie maloletých do starostlivosti a pod.) - nedostatok pracovných príležitostí v meste dôsledkom čoho sa zvyšuje počet rozdelených rodín, - nedostupnosť samostatného bývania pre mladé rodiny (finančná, málo bytov ...) - negatívny vplyv médií - búranie bytových domov na Luníku IX

Zhrnutie zistení analýzy:

Analýza poukazuje na nasledovné skutočnosti:

- existujúca prognóza vývoja demografickej štruktúry obyvateľov v meste, ako aj zmeny v štruktúre poberateľov dôchodkov naznačujú, že sa **najrýchlejšie zvyšuje počet obyvateľov v poproduktívnom veku,**
- **zvyšovanie priemerného veku obyvateľov mesta** upozorňuje na fakt zvyšovania počtu obyvateľov vo veku 65+, teda skupiny v ktorej je najvyšší počet osôb odkázaných na poskytovanie niektorej zo sociálnych služieb,
- prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025 naznačuje, že v časovom horizonte 5 a viac rokov budú nie len kapacity pobytových sociálnych služieb, ale aj možnosti terénnej opatrovateľskej služby nepostačujúce,
- pre mesto je charakteristický **rozpor medzi demografickým vývojom** mesta ako celku a demografickým vývojom na Luníku IX a v iných lokalitách s vysokým počtom rodín rómskej národnostnej menšiny, v ktorých je priemerný vek obyvateľov ako aj index starnutia podstatne nižší. Tento fakt **podporuje potrebu rozvíjať adresné komunitné sociálne služby,**
- pobytové sociálne služby určené pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, s výnimkou zariadení opatrovateľskej služby sú poskytované v zariadeniach s vysokou kapacitou (aj viac ako 100), čo nezodpovedá súčasným požiadavkám a trendom,
- v meste **absentujú pobytové sociálne služby rodinného typu,** dostupné sociálne služby priamo v komunitách, podporné sociálne služby napr. požičiavanie pomôcok, pracovne a pod.,
- najvyužívanejšou sociálnou službou je opatrovateľská služba, po ktorej sa dopyt každoročne zvyšuje,
- kapacity v útulkoch a nocľahárňach sú nepostačujúce,
- **nedostatok zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku** absencia akýchkoľvek služieb na podporu zosúladenia rodinného prostredia a pracovného zaradenia,
- výdavky mesta Košice na zabezpečenie sociálnych služieb síce každoročne narastajú ale súčasne **narastá aj dopyt po sociálnych službách.**

Vo všeobecnosti je možné konštatovať **pomalý nárast a pomerne nízku rozvinutosť adresných komunitných sociálnych služieb** pre všetky skupiny odkázané na ich poskytovanie. Pre ilustráciu uvádzame v ďalšom texte tzv. strom príčin a možných dopadov pomalého nárastu a nízkej rozvinutosti komunitných sociálnych služieb.

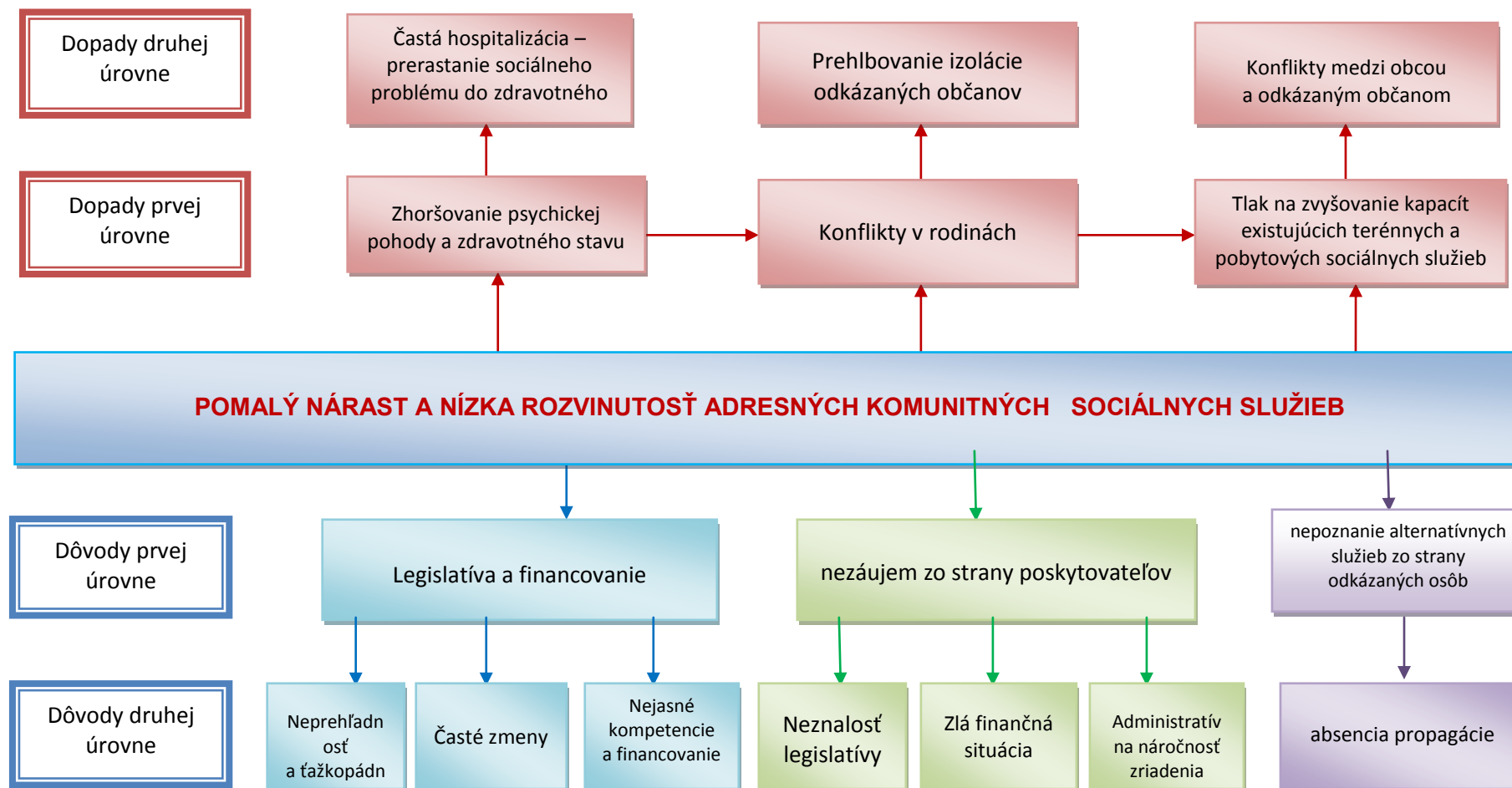
Do budúca je preto potrebné zamerať pozornosť predovšetkým

- **na rozvoj sociálnych služieb pre seniorov,**
- **služieb na podporu rodiny s deťmi,**
- **ako aj služieb krízovej intervencie** hlavne v lokalitách s vysokým počtom obyvateľov ohrozených chudobou a priamo v nelegálnych osídleniach,

pričom predmetom nášho záujmu by malo byť v súlade s identifikovanými požiadavkami hlavne:

- **zvyšovanie kapacít, kvality a efektivity terénnych a ambulantných sociálnych služieb na komunitnej úrovni** akými sú opatrovateľská služba, prepravná služba, sociálne služby poskytované v dennom stacionári, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, stravovanie dôchodcov, pracovne, komunitné centrá, denné centrá ale aj útlkov a nocľahární
- **modernizácia existujúcich a podpora vzniku nových kapacít pobytových sociálnych služieb** v nízkokapacitných zariadeniach rodinného typu,
- **podpora, rozvoj a rozširovanie služieb a zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku.**

STROM PRÍČIN A DOPADOV

4. STRATEGICKÁ ČASŤ

4.1. Všeobecné východiská pre definovanie cieľov a opatrení

Komunitný plán sociálnych služieb konkretizuje a ďalej rozvíja programovú oblasť PRM Košice - sociálne mesto a priamo nadväzuje na doteraz realizované aktivity „Mesta rodiny“ v oblasti sociálnych služieb. Zároveň berie do úvahy nové skutočnosti, trendy, problémy a výzvy.

Rozvoj sociálnych služieb pre seniorov, dlhodobo chorých a zdravotne postihnutých občanov je do budúcnosti plánovaný v súlade s európskym i národným trendom postaveným na **humanizácii a deinštitucionalizácii zariadení** a poskytovaní sociálnych služieb, ktorý preferuje **starostlivosť v domácom prostredí** klienta. Sohľadom na demografické špecifiká je potrebné rozvíjať a vytvárať nové sociálne služby, vrátane pobytových sociálnych služieb rodinného typu, zamerané na potreby obyvateľov menších územných lokalít – **komunitné sociálne služby**. To si vyžaduje neustále inovovať, rozširovať a skvalitňovať ponuku ďalších sociálnych a podporných služieb. Demografické prognózy upozorňujú nielen na absolútny a relatívny nárast starších osôb v populácii, ale aj na každoročne narastajúci počet klientov so špeciálnymi diagnózami, ktorí potrebujú osobitný prístup a špeciálne sociálne služby. Významným prvkom, vedúcim k skvalitňovaniu života mnohých cieľových skupín odkázaných na sociálne služby a k ich lepšej integrácii do spoločnosti, je zohľadnenie princípu debarierizácie verejných priestranstiev a objektov.

Obsahovým základom komunitného plánu je pomoc tým, ktorí to najviac potrebujú. Okrem objektívne znevýhodnených cieľových skupín (z dôvodu veku, zdravotného stavu alebo ťažkého zdravotného postihnutia) sa ako ďalšie dôležité ukazujú sociálne odkázaní obyvatelia, obyvatelia mesta, ktorí sa narodili a vyrástli v prostredí medzigeneračne reprodukovanej chudoby a občania (rodiny) s nízkym príjmom. Diferencovať medzi týmito skupinami sa ukazuje ako veľmi žiaduce, nakoľko rozdielna východisková situácia, ako aj očakávané dopady, vyžadujú iný typ aktivít a opatrení. Kým pomoc pre sociálne odkázaných a osoby z prostredia medzigeneračne reprodukovanej chudoby je ponímaná ako ponuka komplexných služieb určená na sociálnu inklúziu a zlepšenie základných životných podmienok, opatrenia pre nízkopríjmovú cieľovú skupinu sú zamerané na jednotlivcov a mladé rodiny, ktoré majú vôľu a záujem vstupovať a zotrvávať na trhu práce. Z hľadiska rozvoja mesta je „štartovacia“ pomoc tejto cieľovej skupine mimoriadne dôležitá, najmä s ohľadom na elimináciu migrácie, podporu rodiny, či príspevku k zamedzeniu prepadu do skupiny sociálne odkázaných občanov. Súčasne sa ukazuje, že je dôležité venovať sa aj službám sociálnej prevencie a poradenstva pre všetky cieľové skupiny.

4.2. Analytické východiská pre definovanie cieľov a opatrení

Obsahom strategickej časti dokumentu je definovanie cieľov a návrh opatrení na ich dosiahnutie, vrátane obsahového zamerania možných aktivít. **Zámerom mesta pri definovaní cieľov bolo riešiť základný všeobecný problém**, ktorý vyplynul z vypracovanej analýzy a ktorý sme jednoznačne definovali v závere analytickej časti tohto dokumentu. Je to:

POMALÝ NÁRAST A NÍZKA ROZVINUTOSŤ ADRESNÝCH KOMUNITNÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB pre všetky cieľové skupiny.

Stanovené ciele sú rozdelené do základných kategórií podľa cieľových skupín, tak ako sme ich definovali v kapitole 3.2. Existujúce sociálne služby na území mesta Košice analytickej časti dokumentu. Sú nimi:

- A) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- B) sociálne služby krízovej intervencie
- C) a sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Okrem uvedených kategórií navrhujeme samostatný cieľ, opatrenia a aktivity zamerané na **podporu sociálnej práce**, v rámci ktorej sú cieľovou skupinou samotní **aktéri (vykonávatelia) sociálnej práce – sociálni pracovníci, ako aj riadiaci pracovníci a koordinátori sociálnej práce**. Nejedná sa teda o cieľovú skupinu osôb odkázaných na poskytovanie niektorej zo sociálnych služieb ako to uvádzame v kapitole 3.2. ale o ďalšiu skupinu, ktorou sú vykonávatelia sociálnej práce. Túto kategóriu v časti Ciele a opatrenia označujeme písmenom D).

V kategórii A), B) a C) navrhujeme opatrenia na dosiahnutie cieľa, obsahom ktorých sú predovšetkým

- rozvoj sociálnych služieb vrátane zvyšovania existujúcich kapacít,
- zvyšovanie kvality a efektivity existujúcich sociálnych služieb,
- ako aj racionalizácia riadenia a koordinácia sociálnych služieb.

Súčasne platí, že definované ciele a navrhované opatrenia korešpondujú s prioritami mesta Košice v oblasti sociálnych služieb, tak ako ich uvádzame vo všeobecnej časti tohto dokumentu a to:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami a požiadavkami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj komplexných sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvalé v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

4.3. Ciele a opatrenia

A) SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU

CIEĽ 1: SKVALITNIŤ SOCIÁLNE SLUŽBY A ROZŠÍRIŤ A INOVOVAŤ PONUKU ĎALŠÍCH PODĽA DOPYTU PRE SENIOROV, DLHODOBO CHORÝCH A ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH OBČANOV NAJMA SLUŽBY NA KOMUNITNEJ ÚROVNI

Opatrenie A.1.1:

Zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby v domácom prostredí, vytvorenie a vybudovanie nových ambulantných a komunitných sociálnych služieb			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
vytvorenie podmienok pre vybudovanie moderného komplexu pre seniorov so všetkými potrebnými službami a možnosťami aktívneho a plnohodnotného trávenia voľného času	- počet uvoľnených priestorov pre potreby a spoločenské aktivity seniorov, - počet novovytvorených podporných komunálnych a sociálnych služieb, - existencia priestorov využívaných pre kultúrne a športovo – relaxačné aktivity seniorov	- rozpočet mesta, - súkromné zdroje budúcich prevádzkovateľov služieb zdroje, - v rámci možností zdroje z dotácií a projektov	2018 - 2020
zavedenie a podporu ďalších terénnych a podporných sociálnych služieb (napr. odľahčovacia služba, 24 hod. opatrovateľská služba, požičiavanie pomôcok a pod.	- počet novovytvorených sociálnych služieb, - počet odkázaných osôb, ktorým sú poskytované sociálne služby	- rozpočet mesta, - zdroje verejných poskytovateľov sociálnych služieb - dotácie MPSVaR a fondy EÚ	2017 - 2020
rozširovanie existujúcich kapacít denných stacionárov a nízkokapacitných pobytových sociálnych služieb rodinného typu priamo	- počet denných stacionárov, - počet odkázaných osôb, ktorým sa poskytujú služby v dennom	- rozpočet mesta, - zdroje verejných poskytovateľov sociálnych služieb	2017 - 2020

v lokalitách s vyšším počtom osôb odkázaných na poskytovanie pobytových a ambulantných sociálnych služieb	stacionári, - počet pobytových sociálnych služieb rodinného typu, - počet odkázaných osôb, ktorým sú poskytované služby v zariadení rodinného typu	- dotácie MPSVaR a fondy EÚ	
poskytovanie odborného sociálneho poradenstva (najmä prostredníctvom Psychosociálneho centra mesta Košice, MČ a pod.)	- počet inštitúcií, ktoré poskytujú poradenstvo - počet osôb, ktorým boli poskytnuté poradenské služby	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	Priebežne v rokoch 2016-2020

Opatrenie A.1.2:

Skvalitnenie existujúcich sociálnych služieb			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
činnosť existujúcich zariadení opatrovateľskej služby tak, aby boli jednotlivé zariadenia špecializované podľa diagnóz klientov	- počet zariadení opatrovateľskej služby špecializovaných podľa diagnóz, - počet osôb odkázaných na poskytovanie sociálnej služby umiestnených do špecializovaného ZOS	- rozpočet mesta, - dotácia MPSVaR,	2019-2020
zintenzívnenie komunikácie s rodinou klienta odkázaného na poskytovanie sociálnych služieb v pobytovom zariadení	- počet zorganizovaných dní otvorených dverí v zariadeniach, - počet pohovorov s rodinnými príslušníkmi klienta odkázaného na pobytovú sociálnu službu	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2016-2020

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA KOŠICE 2016 -2020 (2025)

technické a priestorové dovybavenie pobytových sociálnych služieb	- pomer počtu polohovateľných postelí k počtu obyvateľov pobytových služieb, - počet samostatných izieb s príslušenstvom (WC, sprcha) - priemerný počet klientov na jednej izbe	- rozpočet mesta a MČ, - rozpočet neverejných poskytovateľov, - dotácie MPSVaR a zdroje z projektov EÚ - dary a granty	2016-2020
Zvyšovanie kvalifikácie a odbornosti personálu poskytovateľov sociálnych služieb	- pomer vysokoškolsky vzdelaných odborných pracovníkov k celkovému počtu zamestnancov, - počet zamestnancov, ktorí absolvovali odbornú prípravu (napr. kurz komunikačných zručností, kurz pre opatrovatelky a pod.)	- rozpočet mesta - zdroje zo vzdelávacích projektov	2019-2020
zavedenie systému monitorovania kvality poskytovaných sociálnych služieb prioritne v pobytových zariadeniach sociálnych služieb,	- počet vykonaných monitoringov kvality v pobytových sociálnych službách, - interval vykonaných monitoringov kvality v jednom zariadení (napr. pravidelne ročne, raz za dva roky ...)	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2020
Zintenzívnenie spolupráce s agentúrami domácej ošetrovateľskej služby	- počet pobytových zariadení spolupracujúcich s ADOS - počet klientov v zariadeniach, pre ktorých poskytujú zdravotnícke služby ADOS	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2017 - 2020

Opatrenie A.1.3:

Zvýšenie efektívnosti koordinácie poskytovania sociálnych služieb na území mesta zameraných na pomoc osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb v dôsledku veku alebo zdravotného stavu			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
predstavenie a propagáciu menej využívaných sociálnych služieb zameraných na poskytovanie pomoci odkázanej osobe v domácom prostredí napr. služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci a pod	- počet konkrétnych propagačných materiálov (napr. letáky, brožúry ...), - počet vystúpení na odborných konferenciách, - zorganizované informačné kampane	- rozpočet mesta, - dotácie MPSVaR, - iné dotácie	2020
vytvorenie poradného orgánu za účasti zástupcov seniorov, s prizvaním seniorov z rôznych národnostných menšín, pre prípravu realizácie zámeru pre vybudovanie moderného komplexu pre seniorov so všetkými potrebnými službami a možnosťami aktívneho a plnohodnotného trávenia voľného času	- vznik poradného orgánu	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2019 - 2020
vytvorenie komunikačnej platformy pre užšiu spoluprácu všetkých verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta zameraných na poskytovanie pomoci osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb v dôsledku veku, zdravotného stavu alebo sociálneho vylúčenia	- vznik komunikačnej platformy	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2019 - 2020

B) SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE
CIEĽ 2: ZLEPŠIŤ PODMIENKY PRE SOCIÁLNU INKLÚZIU SOCIÁLNE ODKÁZANÝCH A OSÔB OHROZENÝCH SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM Z DÔVODU MEDZIGENERAČNEJ A REPRODUKOVANEJ CHUDOBY
Opatrenie B.2.1.

Zvýšenie dostupnosti a kapacít v pobytových zariadeniach krízovej intervencie			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
rozšírenie kapacity útulkov a nocľahárni krízovej intervencie na území mesta Košice	- počet miest v útulkoch nocľahárňach, - počet útulkov a nocľahárni,	- dotácia Úradu splnomocnenca vlády, - dotácia MPSVaR, - zdroje z projektov EÚ (OP Ľudské zdroje , IROP)	2017 - 2020
podpora činnosti a zintenzívnenie spolupráce Mesta Košice s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb zameraných na podporu a pomoc občanov bez domova a občanov ohrozených stratou domova a sociálnym vylúčením	- počet objektov prenajímaných neverejným alebo iným spôsobom zverených poskytovateľom sociálnych služieb za účelom pomoci bezdomovcom, - počet finančne podporených subjektov, ktoré poskytujú pomoc občanom bez domova	- rozpočet mesta, - dotácia Úradu splnomocnenca vlády, - dotácia MPSVaR,	2016 - 2020
Vytypovanie a príprava vhodných lokalít na budovanie pobytových a iných sociálnych služieb krízovej intervencie	- počet pripravených vhodných lokalít	-	2020
vytváranie podmienok na budovanie nových komunitných centier v lokalitách s vysokým	- počet komunitných centier, - počet tréningových domov,	- dotácia Úradu splnomocnenca vlády, - zdroje z projektov EÚ (OP Ľudské	2018 - 2020

počtom osôb ohrozených sociálnym vylúčením, vrátane vytvárania podmienok na budovanie a prevádzkovanie vzorových „tréningových“ domov, ktoré budú slúžiť pre stretávanie a vzdelávanie miestnych obyvateľov.	- počet klientov komunitných centier	zdroje , IROP)	
zohľadňovanie demografických odlišností a špecifik na území mesta tak, aby služby krízovej intervencie boli budované priamo v lokalitách s vysokým počtom obyvateľov odkázaných na pomoc (napr. Luník IX, iné aj nelegálne osídlenia)) a súčasne vytvárať v meste možnosti a príležitosti pre vzájomné stretávanie sa aj v už existujúcich priestoroch	- počet sociálnych služieb zriadených na Luníku IX a v iných lokalitách s vysokým počtom osôb rómskej národnostnej menšiny	- rozpočet mesta, - rozpočet neverejných poskytovateľov, - zdroje z projektov EÚ – IROP, OP ľudské zdroje	2017 - 2020

Opatrenie B.2.2.

Zvyšovanie kvality a efektivity sociálnych služieb krízovej intervencie			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
zvyšovanie počtu terénnych a komunitných sociálnych pracovníkov	- počet terénnych sociálnych pracovníkov, - počet asistentov terénneho pracovníka, - počet komunitných sociálnych pracovníkov	- rozpočet mesta - zdroje z projektov EÚ – OP ľudské zdroje	2016 - 2020
Vytvorenie podmienok na vykonávanie	- počet terénnych sociálnych	- rozpočet mesta	2020

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA KOŠICE 2016 -2020 (2025)

terénnej sociálnej práce v nelegálnych lokalitách príslušnými mestskými časťami	pracovníkov v MČ -	- zdroje z projektov EÚ – OP ľudské zdroje	
Zavedenie systému a vytvorenie podmienok na vykonávanie odbornej sociálnej práce v nelegálnych osídleniach mestskými časťami	- počet MČ, ktoré zabezpečujú odbornú sociálnu prácu v nelegálnych osídleniach	- rozpočet mesta a mestských častí - zdroje projektov EÚ - dotácie z Úradu splnomocnenca	2020
Vytvorenie dočasných stredísk odbornej pomoci - technické a priestorové zázemie pre terénnych pracovníkov „SOS strediská“ v blízkosti nelegálnych osídlení (v prípade potreby aj formou dočasných kontajnerových priestorov)	- počet „SOS stredísk“	- dotácie z Úradu splnomocnenca, - rozpočet mesta a MČ	2020
Koncepcia ukončovania bezdomovectva na území mesta Košice /Koncepcia sociálneho bývania nízkopríjmových rodín v meste Košice	- schválenie dokumentu v MZ	- bez finančných potrieb	2020
profesionalizáciu a zvyšovanie odbornosti a scitlivovanie postojov zodpovedných zamestnancov a spolupracovníkov	- pomer sociálnych pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním k celkovému počtu sociálnych pracovníkov, - počet sociálnych a iných zodpovedných pracovníkov mesta, mestských organizácií a s mestom spolupracujúcich organizácií, ktorí absolvovali odborné kurzy (napr. zamerané na komunikáciu, na porozumenie prejavov a potrieb minoritných skupín, vrátane tých ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením a pod.)	- rozpočet mesta - zdroje z projektov EÚ – OP ľudské zdroje	2016 - 2020
Modernizáciu a dovybavenie objektov	- počet upravených objektov	- projekty EÚ – IROP	2018 - 2020

využívaných na poskytovanie sociálnych služieb krízovej intervencie	- a dovybavených objektov, - počet upravených bytov využívaných na služby krízovej intervencie	- ŠFRB - rozpočet mesta	
vytváranie podmienok na pracovnú terapiu v rámci existujúcich pobytových sociálnych služieb typu útulok a nocľaháreň	- počet klientov, pre ktorých je zabezpečená pracovná terapia, - počet pracovných činností zabezpečovaných v rámci pracovnej terapie	- rozpočet poskytovateľov, - dotácie ÚPSVaR na podporu zamestnanosti	2016 - 2020
aktivity zamerané na organizovanie primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie	- počet zorganizovaných preventívnych aktivít, - počet osôb, ktoré sa zúčastnili preventívnej aktivity	- rozpočet mesta, - grantové schémy a dotácie	2017 - 2020
zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o možnostiach pomoci osobám odkázaným na poskytovanie služieb krízovej intervencie – propagácia existujúcich sociálnych služieb	- počet aktivít zameraných na propagáciu činnosti (napr. informačné kampane a pod.) - počet propagačných materiálov (letáky, brožúrky)	- rozpočet mesta, - grantové schémy a dotácie	2017 - 2020

Opatrenie B.2.3.

Zvýšenie efektívnosti koordinácie poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie na území mesta			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
vytvorenie pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov verejných a neverejných poskytovateľov a klientov týchto poskytovateľov pre koordináciu činností zameraných na prácu s osobami bez domova a osobami ohrozeným stratou domova	- existencia pracovnej skupina - počet stretnutí	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2019 - 2020

a sociálnym vylúčením			
vytváranie podmienok na flexibilné dočasné rozšírenie kapacít útulkov a nocľahární počas zimných mesiacov,	- počet bezdomovcov, ktorým bolo poskytnuté ubytovanie iba v zimných mesiacoch	- rozpočet mesta, - dotácie Úradu splnomocnenca Vlády, - dotácie MPSVaR	2016 - 2020

C) SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

CIEĽ 3: PODPORIŤ MLADÉ RODINY V OBLASTI ZOSÚLADENIA RODINNÉHO A PRACOVNÉHO ŽIVOTA

Opatrenie C.3.1

Zvýšenie dostupnosti a kapacít v denných zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku a v predškolskom veku			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
Zvyšovanie existujúcich kapacít denných zariadení starostlivosti o deti v predškolskom veku	- počet a kapacita denných zariadení pre deti, - počet detí prijatých do denných zariadení	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2020
Budovanie nových zariadení starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov a vytváranie podmienok pre nové formy starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov	- počet nových zariadení starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2020
Zavedenie terénnej služby starostlivosti o deti v domácom prostredí	- počet rodín, pre ktoré sa poskytuje terénna sociálna služba, - počet detí, pre ktoré sa poskytuje terénna služba	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2019 - 2020

Opatrenie C.3.2

Zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v denných zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku a v predškolskom veku			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
Neformálnu kontrolu a metodiku pre súkromné zariadenia	- zriadenie metodologickej monitorovacej skupiny	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2020
Profesionalizáciu a zvyšovanie odbornosti zamestnancov (prioritne v súkromných zariadeniach)	- pomer sociálnych pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním k celkovému počtu sociálnych pracovníkov, - počet pracovníkov, ktorí absolvovali odbornú prípravu pre prácu s deťmi do troch rokov	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2020
Preventívne aktivity zamerané na predchádzanie negatívnych javov v predškolských zariadeniach	- počet zorganizovaných preventívnych aktivít	Budú spresnené po schválení novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	2020

D) PODPORA SOCIÁLNEJ PRÁCE

CIEĽ 4: VYTVORIŤ PODMIENKY NA POSTUPNÉ ZVYŠOVANIE KREDITU SOCIÁLNEJ PRÁCE

Opatrenie D.4.1

Zvyšovanie kreditu sociálnej práce a vytváranie podmienok na efektívnu sociálnu prácu			
Aktivity zamerané na :	Indikátory – hodnotiace kritériá	Možné zdroje financovania	realizácia
Prevenciu syndrómu vyhorenia	- počet preventívnych aktivít, - počet sociálnych pracovníkov, ktorí sa zúčastnili preventívnej aktivity	- rozpočet mesta, - dotácia MPSVaR, - grantové schémy a iné dotácie	2017 - 2020
Aktívny vstup do legislatívneho procesu pri tvorbe a schvaľovaní právnych predpisov vzťahujúcich sa na oblasť sociálnych vecí	- počet vypracovaných pripomienok k návrhu zákonov a iných právnych noriem	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2017 - 2020
Prezentáciu pozitívnych príkladov	- počet aktivít zameraných na prezentáciu a propagáciu činnosti	Bez nároku na zvýšenie rozpočtu	2017 - 2020
Pravidelné organizovanie podujatí pre verejnosť s cieľom pozitívneho ovplyvňovania verejnej mienky smerom k zvyšovaniu tolerance inakosti, zväčšovaniu možností a zmenšovaniu rozdielov medzi obyvateľmi mesta	- počet zorganizovaných podujatí a kampaní		

5. REALIZAČNÁ ČASŤ

5.1. Základné východiská pre realizáciu

Úspešná realizácia Komunitného plánu je založená na akceptovaní a naplnení **predpokladov** na všetkých úrovniach samosprávy mesta a na **princípoch dobrého spravovania**.

Hlavné predpoklady:

1. Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb je rozvojový **usmerňujúci dokument pre všetky subjekty pôsobiace v oblasti sociálnych služieb** existujúce, či majúce aktivity **na území mesta**.
2. Komunitný plán je **základným dokumentom pre rozvoj v oblasti sociálnych služieb celého územia mesta**. Je východiskom pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb mestských častí, poskytovateľov sociálnych služieb zriadených mestom Košice ale tiež aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.
3. **PRM a Komunitný plán sociálnych služieb mesta Košice musia byť vo vzájomnom súlade**. Aktualizácia jedného, je podnetom pre aktualizáciu druhého.
4. Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb **sú zodpovedné orgány samosprávy mesta**.
6. Komunitný plán sociálnych služieb je rozvojový dokument, ktorého aktivity **Mesto priamo realizuje, alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu ako partner** iných subjektov poskytujúcich sociálne služby.

Princípy dobrého spravovania a realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb:

- **Participácia** – zabezpečenie účasti v procese celej realizácie komunitného plánu tých subjektov, ktorých je nevyhnutné zainteresovať a umožnenie účasti tých, ktorí majú záujem byť zainteresovaní.
- **Transparentnosť** – rozhodovanie v ktorejkoľvek činnosti pri realizácii komunitného plánu je prístupné všetkým, ktorých sa to dotýka.
- **Verejná zodpovednosť** – prijatie zodpovednosti za svoje rozhodnutia, dodržiavanie zvolených kritérií, dodržiavanie práva a štandardných administratívnych postupov.
- **Efektívnosť** - realizácia jednotlivých aktivít komunitného plánu tak, aby kombinácia parametrov ako je kvalita, cena a potrebný čas na realizáciu boli optimalizované

Podmienkou realizácie všetkých aktivít a opatrení na dosiahnutia stanovených cieľov je efektívna **vzájomná spolupráca poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Košice a to bez rozdielu či ide o verejný alebo neverejný subjekt**. Z toho dôvodu Komunitný plán sociálnych služieb otvára možnosti pre účasť každého z pomáhajúcich subjektov na jeho realizácii, hodnotení plnenia a aktualizácii.

5.2. PREHĽAD projektových zámerov pre roky 2019 – 2020

Zverejnenie projektového zámeru v prehľade nie je podmienkou na získanie nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Podmienkou pre niektoré operačné programy (napr. IROP) môže byť súlad projektového zámeru (projektu) s niektorým z cieľov Komunitného plánu sociálnych služieb. Z toho dôvodu je **prehľad projektových zámerov orientačný a nevylučuje možnosť podania žiadosti o priznanie nenávratného finančného príspevku na realizáciu zámeru, ktorý nie je uvedený v prehľade.**

Projektové zámery k Opatreniu A.1.1:

Zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby v domácom prostredí, vytvorenie a vybudovanie nových ambulantných a komunitných sociálnych služieb

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Výstavba Centra komunitných sociálnych služieb Košice - Krásna	MMK – referát sociálnych vecí/MČ Košice Krásna	IROP
Zavedenie novej sociálnej služby – požičiavanie pomôcok	MMK – referát sociálnych vecí/Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice	Vlastné zdroje Dary a granty
Vybudovanie moderného komplexu pre seniorov so všetkými potrebnými službami a možnosťami aktívneho a plnohodnotného trávenia voľného času	MMK – referát sociálnych vecí/Rada seniorov	Vlastné zdroje Dotácie a granty Zdroje prevádzkovateľov služieb

Projektové zámery k Opatreniu A.1.2:**Skvalitnenie existujúcich sociálnych služieb**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Deň otvorených dverí v SSPmK	SSPmK	Vlastné zdroje
zavedenie systému monitorovania kvality poskytovaných sociálnych služieb prioritne v pobytových zariadeniach sociálnych služieb	MMK – referát sociálnych vecí	Bez navýšenie rozpočtu
Spolupráca s agentúrami domácej ošetrovateľskej služby	SSPmK, MČ Sever, Západ, Juh, DH	Bez navýšenia rozpočtu
Prechod zariadení opatrovateľskej služby zo zriaďovateľskej pôsobnosti mestských častí do pôsobnosti Mesta Košice ako organizačná súčasť SSPmK a špecifikácia jednotlivých ZOS podľa diagnóz klientov.	MMK, príslušné mestské časti, SSPmK	Bez navýšenia rozpočtu
Vybudovanie výťahu v objekte na Loflerovej ulici - zabezpečenie úplnej bezbariérovosti v existujúcom dennom stacionári	PSC	Rozpočet mesta Dotácia MPSVaR, granty

Projektové zámery k Opatreniu A.1.3:**Zvýšenie efektívnosti koordinácie poskytovania sociálnych služieb na území mesta zameraných na pomoc osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb v dôsledku veku alebo zdravotného stavu**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Aktualizovanie propagačného materiálu pre službu S FON	Stredisko sociálnej pomoci	Vlastné zdroje granty
vytvorenie poradného orgánu za účasti zástupcov seniorov pre prípravu realizácie zámeru pre vybudovanie moderného komplexu pre seniorov so všetkými potrebnými službami a možnosťami	MMK referát sociálnych vecí/Rada seniorov	Bez potreby navýšenia rozpočtu

aktívneho a plnohodnotného trávenia voľného času		
vytvorenie komunikačnej platformy pre užšiu spoluprácu všetkých verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta zameraných na poskytovanie pomoci osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb v dôsledku veku alebo zdravotného stavu	MMK referát sociálnych vecí	Bez potreby navýšenia rozpočtu

Projektové zámery k Opatreniu B.2.1:**Zvýšenie dostupnosti a kapacít v pobytových zariadeniach krízovej intervencie**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Rozšírenie kapacity útulku PSC na Adlerovej ul.	PSC	Vlastné zdroje Príspevok MPSVaR
Rozšírenie pobytových služieb poskytovaných neziskovou organizáciou Oáza - Nádej pre nový život. (Projekt kontajnerové a nízkonákladové domy)	Mesto Košice Oáza – Nádej pre nový život n.o.	Vlastné zdroje Príspevok MPSVaR IROP
Zriadenie útulku a nocľahárne na Luníku IX	Mesto Košice MČ Luník IX	Vlastné zdroje Dotácia Úradu splnomocnenca Vlády SR Príspevok MPSVaR
Vytvorenie štyroch dočasných „SOS centier“ v blízkosti nelegálnych lokalít Za malou stanicou, Demeter, v priemyselnej časti sídliska Nad jazerom a záhradkárskej lokalite pod sídliskom Dargovských hrdinov.	Mesto Košice Mestské časti – Juh, Nad jazerom, Dargovských hrdinov a sídlisko Ťahanovce	Vlastné zdroje Dotácia Úradu splnomocnenca Vlády SR Príspevok MPSVaR
Príprava lokality na vybudovanie nového centra pobytových sociálnych služieb krízovej intervencie (návrh lokalít tvorí prílohu KPSS)	Mesto Košice	Vlastné zdroje

Projektové zámery k Opatreniu B.2.2.**Zvyšovanie kvality a efektivity sociálnych služieb krízovej intervencie**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Podpora terénnej a komunitnej sociálnej práce – navýšenie počtu terénnych a komunitných sociálnych pracovníkov – zapojenie mestských častí (Juh, sídlisko Ťahanovce, sídlisko Nad jazerom a Dargovských hrdinov) do národného projektu Podpora terénnej sociálnej práce	MMK – referát sociálnych vecí, MČ, Poskytovatelia sociálnych služieb	OP Ľudské zdroje prostredníctvom národných projektov
Vzdelávanie pracovníkov	MMK – referát sociálnych vecí, MČ, Poskytovatelia sociálnych služieb	OP Ľudské zdroje Iné grantové schémy
Projekt prevencie – organizovanie voľného času a prímestských táborov	MMK – referát sociálnych vecí	Vlastný rozpočet Dary a granty
možnosti pomoci osobám odkázaným na poskytovanie služieb krízovej intervencie – propagácia existujúcich sociálnych služieb	MMK – referát sociálnych vecí Poskytovatelia sociálnych služieb	Vlastný rozpočet Dary a granty

Projektové zámery k Opatreniu B.2.3:**Zvýšenie efektívnosti koordinácie poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie na území mesta**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
vytvorenie pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov verejných a neverejných poskytovateľov pre koordináciu činností zameraných na prácu s osobami bez domova a osobami ohrozeným stratou domova a sociálnym vylúčením	MMK – referát sociálnych vecí	Bez potreby navýšenia rozpočtu
Podpora dočasného rozšírenia útulkov v zimných mesiacoch	MMK – referát sociálnych vecí Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	Vlastné zdroje Zdroje poskytovateľov sociálnych služieb Dary a granty

Projektové zámery k Opatreniu C.3.1:**Zvýšenie dostupnosti a kapacít v denných zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku a v predškolskom veku**

V tejto etape nenavrhujeme žiadne konkrétne projektové zámery z dôvodu novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, podľa ktorej sa bývalé detské jasle stali zariadeniami sociálnych služieb. Z uvedeného dôvodu sme aj v časti 4.3. Ciele a opatrenia navrhli termín na začatie plnenia opatrení po roku 2020.

Projektové zámery k Opatreniu C.3.2:**Zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v denných zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku a v predškolskom veku**

V tejto etape nenavrhujeme žiadne konkrétne projektové zámery z dôvodu novely zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, podľa ktorej sa bývalé detské jasle stali zariadeniami sociálnych služieb. Z uvedeného dôvodu sme aj v časti 4.3. Ciele a opatrenia navrhli termín na začatie plnenia opatrení po roku 2020.

Projektové zámery k Opatreniu D.4.1:**Zvyšovanie kreditu sociálnej práce a vytváranie podmienok na efektívnu sociálnu prácu**

Názov projektového zámeru	Gestor/partneri	financovanie
Vytvorenie odbornej pracovnej skupiny pre aktívny vstup do legislatívneho procesu pri tvorbe a schvaľovaní právnych predpisov vzťahujúcich sa na oblasť sociálnej práce a sociálnych služieb	MMK – referát sociálnych vecí	Bez potreby navýšenia rozpočtu
organizovanie odbornej konferencie na tému sociálne služby v meste Košice	MMK – referát sociálnych vecí Psychosociálne centrum Stredisko sociálnej pomoci Mesta Košice	Vlastné zdroje Dary a granty

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA KOŠICE 2016 -2020 (2025)

Každoročne pri príležitosti dňa sociálnej práce a sociálnych pracovníkov (vždy 15. marca) oceňovať 5 – 10 dlhoročných sociálnych pracovníkov ďakovným listom primátora mesta a zorganizovať ich prijatie (napr. v Historickej radnici alebo u primátora ...)	MMK – referát sociálnych vecí Kancelária primátora	Vlastné zdroje

6. ZÁVER

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude **Správa o realizácii**, ktorú vypracuje referát sociálnych vecí MMK vždy v termíne do 28. februára za predchádzajúci kalendárny rok. Správa bude predkladaná:

- členom sociálnej a bytovej komisie MZ,
- zainteresovaným mestským časťami a subjektom poskytujúcim sociálne služby,
- hodnotiteľom plnenia PRM, ako podklad k vypracovaniu monitorovacej správy PRM.

Komunitný plán sociálnych služieb je možné počas doby platnosti meniť a dopĺňať podľa potreby. Aktualizácia tohto dokumentu je (podobne ako aktualizácia PRM) priebežný a cyklický proces, s cieľom zabezpečiť jeho aktuálnosť a flexibilitu. Z toho dôvodu proces aktualizácie prebieha plynule a začína v podstate už nasledujúcim dňom po pristúpení k jeho plneniu. Súčasťou procesu aktualizácie je:

- systematický zber a posudzovanie podnetov širokej verejnosti a subjektov poskytujúcich sociálne služby a sociálnu pomoc pôsobiacich na území mesta,
- sledovanie príležitostí či ohrození pre rozvoj mesta, ako aj
- reagovanie na nové skutočnosti, ktoré neboli známe pri zostavovaní Komunitného plánu – napr. legislatívne zmeny a pod.

Zodpovedným za proces aktualizácie Komunitného plánu je referát sociálnych vecí MMK, ktorý súčasne pripravuje, spolu so zodpovednými organizačnými jednotkami, mestskými časťami a ďalšími partnermi odborné podklady pre aktualizáciu a zmenu dokumentu a v závislosti na tom aj podklady pre prípravu a spracovanie programového rozpočtu.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADCH	Arcidiecézna charita
EÚ	Európska únia
DS	denný stacionár
DSS	domov sociálnych služieb
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KC	komunitné centrum
KPSS	komunitný plán sociálnych služieb
KSK	Košický samosprávny kraj
MČ	mestská časť
MMK	Magistrát mesta Košice
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
OP	operačný program
PSC	Psychosociálne centrum
PRM	Program rozvoja mesta
SSPmK	Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice
ŠZ	špecializované zariadenie
ZpS	zariadenie pre seniorov
ZOS	zariadenie opatrovateľskej služby
VÚC	vyšší územný celok
ZNB	zariadenie núdzového bývania

Príloha 1

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v meste Košice

Tabuľka – Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v meste Košice

Názov zariadenia	cieľová skupina	druh služby	zriaďovateľ	kapacita	forma	okres	ulica	telefónne číslo	e-mail
Stredisko sociálnej pomoci	seniori	ZpS	mesto	188	PR	Košice I	Garbiarska 4 040 01 Košice	055/ 79 66 513	ddkega@mail.t-com.sk
Vision plus, n.o.	Seniori, zdravotne postihnutí občania	ZpS SZ	MVO	9 16	PR PR	Košice I	Člnkova 26 040 01 Košice	055/ 633 02 30	cotrimex@centrum.sk
Jeseň - Košice	seniori	ZpS	MVO	40	PR	Košice I	Masarykova 4 040 01 Košice	0908 101 001	jesen.kosice@gmail.com
Familia n.o.	seniori	ZpS	MVO	12	PR	Košice II	Maloidanská 9 040 15 Košice - Šaca	055/ 62 36 114	domseniorovfamilia@gmail.com
Bethesda Senior n.o.	seniori	ZpS	MVO	36	PR	Košice II	Macáková 1 040 11 Košice Lorinčík	0905 310 549	danahustakova@gmail.com
ARCUS	seniori ZPO ZPO	ZpS SZ SZ	ÚKSK	80 140 10	PR PR A	Košice IV	Skladná 4 040 01 Košice	055/ 729 23 51 729 24 92	sekretariat@arcuskosice.sk
VIA LUX	seniori seniori, ZPO ZPO	ZpS SZ DSS	ÚKSK	110 40 100	PR	Košice IV	Andračšíkova 2 040 17 Košice- Barca	055/ 68 55 421	vialux@domoc-barca.sk
Arcidiecézna charita - dom pokojnej staroby A.F. Colbrieho	seniori	ZpS SZ	MVO	56 15	PR	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
LUX, n.o.	Seniori ZPO	ZpS SZ	MVO	40 38	PR PR	Košice IV	Opatovská cesta 97 040 01 Košice	055/ 67 85 482	luxke.soc.sluzby@centrum.sk
Stredisko sociálnej pomoci	seniori	ZOS	mesto	12	PR	Košice IV	Južná trieda 23	055/ 79 66 513	ddkega@mail.t-com.sk

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Košice

Mesto Košice MČ Sever	seniori	ZOS	MČ Košice Sever	15	PR	Košice I	Ťahanovské riadky 91	055/ 633 98 94	slavka.gallova@kosicesever.sk
Mesto Košice MČ Západ	seniori	ZOS	mesto	10	PR	Košice II	Laborecká 1	055/ 788 32 70	karafova@kosicezapad.sk
Mesto Košice MČ Juh	seniori	ZOS	mesto	13	PR	Košice IV	Mlynárska 1	055/ 720 80 23	emil.kurcak@kosicejuh.sk
Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša v Košiciach n.o.	seniori	ZOS	MVO	34	PR	Košice I	Strojárska 13 040 01 Košice	055/ 682 4111 682 4206	geriatria@gckosice.sk
Arcidiecézna charita - Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho	seniori	ZOS	MVO	16	PR	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
Zariadenie opatrovateľskej služby Jesienka n.o.	Seniori, zdravotne postihnutí občania	ZOS SZ	MVO	6 9	PR	Košice IV	Turgenevova 9 040 01 Košice	055/ 678 4204	jesienka@gmail.com
DOMKO - Domov sociálnych služieb	zdravotne postihnutí občania	DSS DSS SZ	ÚKSK	60 10 10	A T A	Košice I	Park mládeže 3 040 01 Košice	055/ 5335977 0911929050	dsskepm@stonline.sk
Slovenský červený kríž – Územný spolok Košice - mesto	zdravotne postihnutí občania	DSS	MVO	25	A	Košice I	Komenského 19 040 01 Košice	055/ 62 248 68	riaditel.ke@redcross.sk
Detský klub zdravotne postihnutých detí a mládeže	zdravotne postihnutí občania	DSS	MVO	35	A	Košice I	Ťahanovské riadky 23 040 01 Košice	055/ 798 0001 0902355185	kozakova@detskyklub.sk
Art Est – polyestetické vzdelávanie znevýhodnenej mládeže	zdravotne postihnutí občania	DSS	MVO	9	A	Košice II	Zuzkin park 4 040 11 Košice	0907957198	artest@centrum.sk

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Košice

LUX, n.o.	zdravotne postihnutí občania	DSS	MVO	80 12 35	PR T A	Košice IV	Opatovská cesta 97 040 01 Košice	055/ 67 85 482	luxke.soc.sluzby@centrum.sk
Arcidiecézna charita - dom pokojnej staroby A.F. Colbrieho	zdravotne postihnutí občania	DSS	MVO	15	PR	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
Mesto Košice MČ Sever	seniori	OS	MČ Košice Sever		Te	Košice I	Festivalové námestie 2 040 01 Košice	055/ 633 98 94	slavka.gallova@kosicesever.sk
Mesto Košice MČ Západ	seniori	OS	mesto		Te	Košice II	Trieda SNP 39	055/ 788 32 70	karafova@kosicezapad.sk
Mesto Košice MČ Dargovských hrdinov	seniori	OS	mesto		Te	Košice III	Dvorkinova 7 040 22 Košice	055/6717 833 055/79 98 742	hermanova@kosice-dh.sk
Mesto Košice MČ Juh	seniori	OS	mesto		Te	Košice IV	Smetanova 4 040 01 Košice	055/ 720 80 23	emil.kurcak@kosicejuh.sk
Cesta nádeje	seniori, zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Zvonárska 23	055/ 625 15 21 0910950930	zk3@netkosice.sk
Arcidiecézna charita	seniori, zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
HOMO HOMINI	seniori, zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Kpt. Nálepku 1 040 01 Košice	055/ 622 50 62	beneficium@homohomini.sk
Seniorka n.o.	seniori, zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Hviezdoslavova 7 040 01 Košice	0911 993 818	kosice@seniorka.sk

GEJZÍR n.o.	zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Krivá 1043/18 040 01 Košice		alena.gadusova@Lwork.sk
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	zdravotne postihnutí občania	OS	MVO		Te	Košice - mesto	Komenského 19 040 01 Košice	055/ 62 248 68	riaditel.ke@redcross.sk
Stredisko sociálnej pomoci	zdravotne postihnutí občania	PS	mesto		Te	Košice I	Garbiarska 4 040 01 Košice	055/ 79 66 513	ddkega@mail.t-com.sk
HOMO HOMINI, n.o.	zdravotne postihnutí občania	PS	MVO		Te	Košice I	Kpt. Nálepku 1/U 040 01 Košice	055/ 622 50 62	beneficium@homohomini.sk
Slovenský zväz telesne postihnutých	zdravotne postihnutí občania	PS	MVO		Te	Košice II	Ludmanská 3 040 01 Košice	055/ 64 38 399 0917 793 730	sztock@stonline.sk
SVETIELKO POMOCI n.o.	zdravotne postihnutí občania	PS	MVO		Te	Košice II	Pražská 541/8 040 11 Košice-Západ	0903821676	svetielkopomoci@netkosice.sk
LaVieNa n.o.	zdravotne postihnutí občania	PS	MVO		Te	Košice III	Jaltská 7 040 22 Košice	0905321056	ms3112@gmail.com
Košická organizácia vozičkárov Nezávislý život	zdravotne postihnutí občania	PS	MVO		Te	Košice IV	Talinská 1 040 12 Košice	055/ 674 9429	kovnzbaranicova@centrum.sk
Arcidiecézna charita - Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho	seniori	PS	MVO		Te	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
Psychosociálne centrum, mestská príspevková organizácia	zdravotne postihnutí občania	DS	mesto	12	A	Košice I	Löflerova 2 040 01 Košice	055/ 6719 358-9 055/ 6784 520	pscentrumke@gmail.com
Arcidiecézna charita – denný stacionár	seniori, zdravotne postihnutí občania	DS	MVO	25	A	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk

KO-OK, n.o.	seniori, zdravotne postihnutí občania	DS	MVO	30	A	Košice I	Alžbetina 14 040 01 Košice	0948 550 020	kookkorporatio@gmail.com
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	seniori, zdravotne postihnutí občania	DS	MVO		A	Košice I	Dominikánske námestie 2/A, 040 01 Košice	0911 711 357	annaivankova@zoznam.sk
Sv. Helena n.o.	seniori, zdravotne postihnutí občania	DS	MVO	40 20	A	Košice III Košice I	Exnárova 10 040 22 Košice Komenského 37A 040 01 Košice	0905 321 056	ms3112@gmail.com
Klub Forresta Gumpa, n.o.	zdravotne postihnutí občania	DS	MVO	16	A	Košice IV	Užhorodská 8 040 11 Košice	0903 269 043	luciatazikova@centrum.sk
TVOJA ŠANCA Košice	zdravotne postihnutí občania	DS	MVO	10	A	Košice IV	Galaktická 9 040 12 Košice	0903 643 433	hermely@netkosice.sk
Facilitas n.o.	zdravotne postihnutí občania	RS	MVO	10	A	Košice IV	Spišské námestie 4 040 12 Košice	055/ 6741240 0907933214	facilitas@post.sk
Združenie príbuzných a priateľov Radosť	zdravotne postihnutí občania	RS	MVO	18	A	Košice IV	Bauerova 1 040 23 Košice	0905 58 80 14	zpp.radost@gmail.com
Psychosociálne centrum, mestská príspevková organizácia	krízová intervencia	ZNB U KC	mesto	51 51	PR PR A	Košice I	Adlerova 4 040 22 Košice	055/ 6719 358-9 055/ 6784 520	pscentrumke@gmail.com
Arcidiecézna charita - Útulok	krízová intervencia	U N	MVO	32 50	PR	Košice I	Bosákova 1 040 01 Košice	055/ 625 53 28	charita@rimkat.sk
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	rodiny s deťmi	U	MVO	20	PR	Košice I	Slovenskej Jednoty 25 040 01 Košice		annaivankova@zoznam.sk

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Košice

DORKA, n.o.	krízová intervencia	U DPC	MVO	70 25	PR PR	Košice II	Hemerikova 28 040 23 Košice	0948 601 022	riaditelka@centrumdorka.sk
Arcidiecézna charita - Útulok Emauzy	krízová intervencia	N	MVO	26	PR	Košice II	Fialková 3 040 01 Košice	055/ 622 51 71	charita@rimkat.sk
Arcidiecézna charita Útulok	krízová intervencia	U N	MVO	95 20	PR	Košice III	Polná 1 040 01 Košice	055/ 622 51 71	charita@rimkat.sk
Oáza - nádej pre nový život, n. o.	krízová intervencia	U N	MVO	102 79	PR	Košice IV	Záhada Bernátovce 779, 04017 Košice-Barca	0948 409 154 0948 443 481	adudekova@centrum.sk
LUX, n.o.	zdravotne postihnutí občania	ZPB	MVO	20	PR	Košice IV	Opatovská cesta 97 040 01 Košice	055/ 67 85 482	luxke.soc.sluzby@centrum.sk
Komunitné centrum MČ Košice Džungľa	krízová intervencia	KC	MČ		A	Košice I	Člnková 27 040 01 Košice	0917 22 96 18	kckosicedzungla@gmail.com
Mesto Košice – Komunitné centrum	krízová intervencia	KC	mesto		A, Te	Košice II	Krčméryho 2 Popradská 72	055/ 6419 111	magistrat@kosice.sk
Komunitné centrum MČ Košice Šaca	krízová intervencia	KC	MČ		A	Košice II	Železiarská 7 040 15 Košice	055/ 7260 811	saca@saca.sk
Denné centrum MČ Košice Staré Mesto	seniori	DC	MČ		A	Košice I	Hlavná 100 040 01 Košice	055/ 68 27 136 055/6224287	socialne@kosice-city.sk
Denné centrum MČ Košice Sever	seniori	DC	MČ		A	Košice I	Obrancov mieru 2 040 01 Košice	055/ 633 98 94	zdenka.slovikova@kosicesever.sk
Denné centrum MČ Košice Západ	seniori	DC	MČ		A	Košice II	Laborecká 2 040 11 Košice	055/ 788 32 70	karafova@kosicezapad.sk

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Košice

Denné centrum MČ Košice Sídliisko KVP	seniori	DC	MČ		A	Košice II	Cottbuská 1560/36 040 23 Košice-Sídliisko KVP	055/6430256, 055/7890611	social@mckvp.sk
Denné centrum MČ Košice Myslava	seniori	DC	MČ	52	A	Košice II	Myslavská 115 040 16 Košice	055/ 68 53 112	myslava@internetkosice.sk
Denné centrum MČ Košice Pereš	seniori	DC	MČ	30	A	Košice II	Krompašská 54 040 11 Košice	055/ 622 96 64	info@mcperes.sk
Denné centrum MČ Košice Šaca	seniori, rodiny s deťmi	DC DC	MČ	60 15	A A	Košice II	Železiarská 7 Mládežnícka 1 040 15 Košice	055/ 7260 811	saca@saca.sk
Denné centrum MČ Košice Dargovských hrdinov	seniori	DC	MČ	145	A	Košice III	Jegorovovo námestie 5 040 22 Košice	055/ 6717 833	m-urad@kosice-dh.sk
Denné centrum MČ Košice Juh	seniori	DC	MČ		A	Košice IV	Milosrdenstva 4 040 01 Košice	055/ 720 80 23	emil.kurcak@kosicejuh.sk
Denné centrum MČ Košice Nad jazerom	seniori	DC	MČ		A	Košice IV	Spišské námestie 1 040 12 Košice	055/ 302 77 11-2	starostka@jazerokosice.sk sekretariat@jazerokosice.sk
Práčovňa MČ Košice Juh	seniori	Prač.	MČ		A	Košice IV	Vojvodská 4 040 01 Košice	055/ 720 80 23	emil.kurcak@kosicejuh.sk
Jedáleň MČ Košice Juh	seniori	J.	MČ		A	Košice IV	Vojvodská 5 040 01 Košice	055/ 720 80 23	emil.kurcak@kosicejuh.sk
Jedáleň MČ Košice Barca	seniori	J	MČ		A	Košice IV	Abovská 32 040 17 Košice	055/ 68 55 338 055/ 68 55 410	mubarca@stonline.sk
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Košice - mesto	Seniori, zdravotne postihnutí občania	J	MVO		A	Košice I	Komenského 19 040 01 Košice	055/ 62 248 68	riaditel.ke@redcross.sk

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Košice

Stredisko sociálnej pomoci	seniori	MaSPP	mesto		Te	Košice I	Garbiarska 4 040 01 Košice	055/ 79 66 513	ddkega@mail.t-com.sk
Arcidiecézna charita	zdravotne postihnutí občania	požičiavanie pomôcok	MVO		A	Košice IV	Južná trieda 2 040 79 Košice	055/ 62 55 317	charita@rimkat.sk
KC ANEPS Košice	Fyzická osoba nepočujúca	Tlmočnic ka služba	MVO		Te, A		Kováčska 294/65 040 01 Košice	0903737462	milkovicovarenata@gmail.com
ZpS – zariadenie pre seniorov, ŠZ – špecializované zariadenie, DSS - domov sociálnych služieb U - Útulok N- nocľaháreň PS - prepravná služba ZPB -zariadenie podporovaného bývania Prač. - práčovňa ZOS - zariadenie opatrovateľskej služby RS - rehabilitačné stredisko DPC –domov na pol cete ZNB – zariadenie núdzového bývania KC – komunitné centrum MaSPP –monitorovanie a signalizácia potreby pomoci DC – denné centrum J - jedáleň n.o. - nezisková organizácia MČ - mestská časť MVO - mimovládna organizácia KSK - Košický samosprávny kraj D - denne T - týždenne PR –pobytová - ročná A - ambulantne Te – terénna Zdroj: register poskytovateľov KSK									

Príloha 2

PLÁN POTRIEB

A NÁVRH PODPORY NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA ZÁKONA 448/2008 Z.Z.

V ROKU 2020

Potreby a finančná podpora sociálnych služieb – plán pre rok 2020

	Odhad potrieb	Zabezpečené Mestom Košice a MČ	Neverejní poskytovatelia
Opatrovateľská služba – hodiny	415 805	178 805	237 000
Opatrovateľská služba – suma	2 893 500	1 590 000	1 303 500
Zariadenia opatrovateľskej služby – kapacita	90	50	40
Zariadenia opatrovateľskej služby – suma	427 057	331 057	96 000
Zariadenie pre seniorov – kapacita	498	188	310
Zariadenie pre seniorov – suma	1 803 770	1 059 770	744 000
Útulky/nocľahárne/ZNB – kapacita	350/175/51	51/0/51	299/175/0
Útulky a nocľahárne - suma	213 000	41 000	172 000
Krízové – špecializované poradenstvo – počet hodín	1 340	–	1 340
Krízové poradenstvo – suma	20 100	–	20 100
Denný stacionár – kapacita	112	12	100
Denný stacionár - suma	46 300	10 300	36 000

Príloha 3

ORIENTAČNÝ NÁVRH LOKALÍT NA BUDOVANIE NOVÝCH KAPACÍT SOCIÁLNYCH SLUŽIEB